

คู่มือแนวทางการดำเนินงาน การจัดการปัญหาฟันแพะขึ้นและ ฟันเทียมที่ผิดปกติ

แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (คคส.)
วิทยาลัยการคุ้มครองผู้บริโภคด้านยา
และสุขภาพแห่งประเทศไทย สภาเภสัชกรรม
กุมภาพันธ์ 2560

คำนำ

ด้วย แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (คคส.) และวิทยาลัยการคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและสุขภาพแห่งประเทศไทย สภาเภสัชกรรม ร่วมกับทันตแพทยสภา ได้เล็งเห็นอันตรายที่เกิดจากการจัดฟันแฟชั่น รวมถึงการทำฟันเทียมที่ผิดกฎหมายต่อผู้บริโภค จากการโฆษณาทางสื่อออนไลน์ต่างๆ จึงได้จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานการจัดการปัญหาฟันแฟชั่นและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

ขอขอบพระคุณ ผู้จัดการแผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ นายกทันตแพทยสภา ที่ให้การส่งเสริม สนับสนุน และให้โอกาสในจัดทำคู่มือในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกสัชกรหญิงวรรณ ศรีวิริยานุภาพ ที่ให้คำแนะนำในการจัดทำคู่มือในครั้งนี้

คณะผู้จัดทำ

กุมภาพันธ์ 2560

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญแผนภาพ	ง
ความรู้เกี่ยวกับการจัดฟัน	1
การทำฟันแพซัน	7
ฟันเทียม	13
กฎหมายที่เกี่ยวข้องการทำฟันแพซันและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย	23
ขั้นตอนการสืบสวนและดำเนินคดี	33
ตัวอย่างกรณีศึกษา	36
- ใบคำร้องขอหมายค้น	45
- หมายค้น	47
- รายงานกระบวนการพิจารณา	49
- บันทึกการจับกุม	50
- คำให้การพยาน	53
บทบาทพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดการปัญหาการจัดฟันแพซันและฟันเทียมผิดกฎหมาย	55
พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายสถานพยาบาลในระดับจังหวัด	57
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาจัดฟันแพซันและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย	58
เอกสารอ้างอิง	59
ภาคผนวก	62
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา	63
รายนามคณะกรรมการจัดทำ	71

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	17
ตารางที่ 2	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยจัดฟัน	17
ตารางที่ 3	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยจัดฟันมาก่อน แต่ปัจจุบันไม่ได้จัดแล้ว	18
ตารางที่ 4	ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่กำลังจัดฟันอยู่ (มีอุปกรณ์/เครื่องมือจัดฟันอยู่ในปาก)	21
ตารางที่ 5	ข้อมูลความรู้เรื่องการจัดฟันแพ้น้ำของผู้ตอบแบบสอบถาม	22
ตารางที่ 6	ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำฟันแพ้น้ำและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย	23

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 เครื่องมือคงสภาพฟัน หรือ รีเทนเนอร์ (Retainer)	3
รูปภาพที่ 2 แบริกเก็ต (Bracket) หรือท่อ (Tube) แบนด์ (Band)	4
รูปภาพที่ 3 ลวดสำหรับดัดฟัน	4
รูปภาพที่ 4 ยางแยกฟัน (Separator)	5
รูปภาพที่ 5 เครื่องมือขยายขากรรไกรบน (Palatal Expander)	6
รูปภาพที่ 6 หนังยางดึงฟัน (Elastic)	6
รูปภาพที่ 7 Headgear	7
รูปภาพที่ 8 ลวดร้อยลูกบิด	8
รูปภาพที่ 9 จัดฟันแพชชั่นแบบติดแน่น	8
รูปภาพที่ 10 จัดฟันแพชชั่นแบบถอดได้	9
รูปภาพที่ 11 การสั่งซื้อวัสดุในการทำจัดฟันแพชชั่น/ชุดพิมพ์ฟันทางออนไลน์/ไปรษณีย์	9
รูปภาพที่ 12 อันตรายจากสถานที่ เครื่องมือที่ไม่สะอาด	10
รูปภาพที่ 13 อันตรายต่อตัวฟันและเหงือก	13
รูปภาพที่ 14 การสบฟันที่ผิดปกติ	14
รูปภาพที่ 15 สันเหงือกยุบตัวที่เกิดจากการละลายตัวของกระดูกเบ้าฟัน	14
รูปภาพที่ 16 ฟันเทียมติดตัวดูดที่ทำจากยาง	15
รูปภาพที่ 17 ฟันหนองที่เกิดจากการใส่ฟันเทียมที่ไม่ถูกต้อง	15
รูปภาพที่ 18 วัสดุ อุปกรณ์ในการทำฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย	16
รูปภาพที่ 19 ฟันแท้ที่ต้องถอนออก เนื่องจากการใส่ฟันเทียมที่ไม่ถูกต้อง	16

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 แผนผังแสดงขั้นตอนการดำเนินคดีการจัดฟันแพชั่น/ฟันเทียม ที่ผิดกฎหมาย	31

ความรู้เกี่ยวกับการจัดฟัน

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดฟัน⁽¹⁻²⁾

การจัดฟัน (Orthodontics) เป็นสาขาหนึ่งในทางทันตกรรม ที่ให้การวินิจฉัย ป้องกัน และรักษา ความผิดปกติ ของการเรียงฟัน และการสบฟัน รวมทั้งปัญหาความผิดปกติของขนาดและความสัมพันธ์ของ ขากรรไกรต่อใบหน้า การจัดฟัน เป็นการรักษาเพื่อให้มีการสบฟันที่ดีขึ้น เพื่อการบดเคี้ยวอาหารที่มี ประสิทธิภาพ รวมทั้งลดอัตราเสี่ยงในการเกิดฟันผุหรือโรคเหงือกอันเนื่องมาจากความลำบากในการทำ ความสะอาดฟันและเหงือกในบริเวณที่ฟันเรียงตัวผิดปกติ หลีกเลี่ยงการเกิดการสึกของฟันที่ผิดปกติจาก การเรียงฟันหรือสบฟันที่ไม่เหมาะสม ซึ่งลักษณะของการสบฟันผิดปกติที่พบได้บ่อยๆ ได้แก่ ฟันซ้อนเก, ฟันยื่น, ฟันห่าง, ฟันสบลึก, ฟันสบเปิด, ฟันล่างคร่อมฟันบนนอกจากนี้ยังอาจช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพจาก การที่มีฟันเรียงกันสวยงาม

การจัดฟัน ควรเลือกสถานพยาบาลที่จะให้บริการจัดฟัน โดยพิจารณาจากปัจจัยหลายๆ อย่าง ประกอบกัน เช่น ค่าใช้จ่าย ความสะดวกในการเดินทาง และทันตแพทย์ผู้ให้การรักษา เป็นต้น โดยทั่วไป สถานพยาบาลของรัฐ จะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่าคลินิกเอกชนแต่อาจจะไม่สะดวกในการเดินทางและเวลาที่ต้อง รอคอยบริการ (ค่าใช้จ่ายของภาครัฐประมาณ 10,000 – 30,000 บาท/คน ส่วนภาคเอกชนประมาณ 20,000 – 40,000 บาท/คน)

การจัดฟันนั้นสามารถทำได้ทั้งในเด็ก และผู้ใหญ่ ผู้ป่วยควรได้รับการตรวจการสบฟันจากทันตแพทย์ ทั่วไปหรือทันตแพทย์ประจำ และได้รับการส่งต่อมายังทันตแพทย์ผู้ให้การรักษาทางด้านทันตกรรมจัดฟัน ทันทีที่สังเกตเห็นปัญหาการสบฟัน ซึ่งทันตแพทย์ผู้ให้การรักษา มีทั้งทันตแพทย์ทั่วไป ทันตแพทย์ ผู้ให้การรักษาทางด้านทันตกรรมจัดฟัน (Orthodontist) (ทันตแพทย์ที่ได้รับการศึกษาต่อเฉพาะทาง จัดฟัน จากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันที่มีหลักสูตรอย่างน้อย 2 ปี และได้รับการรับรองจากทันตแพทย์สภา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการวินิจฉัย ป้องกัน และรักษาความผิดปกติในการสบฟัน)

ทันตแพทย์ทั่วไปจะดูแลทันตสุขภาพโดยรวมของผู้ป่วย โดยการตรวจเช็คฟัน และขูดหินปูนเป็น ระยะเวลา อย่างไรก็ตามหากทันตแพทย์ทั่วไปจะให้การรักษาทางทันตกรรมจัดฟันแก่ผู้ป่วยก็สามารถทำได้ ตามกฎหมาย หากแต่ต้องพิจารณาในการรักษาเฉพาะในกรณีที่เหมาะสมที่ทันตแพทย์ผู้นั้นมีความรู้ ความสามารถที่จะทำได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยเป็นสำคัญ

การจัดฟันส่วนใหญ่มักเริ่มทำในเด็กมีฟันแท้ขึ้นเกือบครบคือ อายุประมาณ 11 - 13 ปี อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาการสบฟันบางอย่างสามารถทำในช่วงฟันผสม เพื่อลดความรุนแรงของปัญหา หรือเพื่อ ป้องกันการไม่ให้เกิดการพัฒนาไปเป็นความผิดปกติที่มีความรุนแรงขึ้นเช่น การจัดฟันหน้าบางส่วน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุกระแทกต่อฟันในกรณีที่ฟันหน้าบนยื่นมากๆ การจัดฟันในชุดฟัน ผสมมักเป็นการรักษาระยะสั้น และเป็นการจัดฟันบางส่วนเท่านั้น เมื่อผู้ป่วยเข้าสู่ระยะฟันแท้ ส่วนใหญ่จะ จำเป็นต้องได้รับการจัดฟันทั้งปากต่อไป ทันตแพทย์จะซักถามประวัติ, ตรวจในช่องปาก, เอ็กซเรย์ฟันทั้ง

ปากและศีรษะ, พิมพ์ปาก ทำแบบจำลองฟัน และอาจถ่ายรูปฟันและใบหน้า เพื่อเป็นข้อมูลในการวินิจฉัย และวางแผนการรักษา ประเมินเวลา และค่าใช้จ่าย ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและผู้ปกครอง (กรณี ผู้ป่วยเด็ก) ได้เลือกแผนการรักษา ถ้ามีแผนที่เป็นไปได้มากกว่า 1 แผน และซักถามข้อสงสัยต่างๆ การปรึกษารวมทั้งการทำประวัติดังกล่าวมิได้เป็นการผูกมัดผู้ป่วย หากผู้ป่วยต้องการคำแนะนำจาก ทันตแพทย์ท่านอื่นสามารถนำเอ็กซเรย์ และแบบจำลองฟันไปได้ ผู้ป่วยควรศึกษาและสอบถามถึงแผน การรักษา รายละเอียด ผลข้างเคียง และผลการรักษาที่คาดหวังอย่างละเอียด ก่อนเริ่มจัดฟัน

ก่อนรับการจัดฟัน ผู้ป่วยต้องได้รับการตรวจช่องปาก หากมีฟันผุจะต้องอุดให้เรียบร้อย และ ขูดหินปูนให้สะอาด หากมีโรคเหงือกจะต้องได้รับการรักษาจนถึงระดับที่ควบคุมโรคเหงือกได้ ระหว่าง การจัดฟัน ผู้ป่วยต้องได้รับการตรวจและทำความสะอาดฟันเป็นระยะๆ โดยทันตแพทย์ประจำตัว อย่างน้อยทุก 6 เดือน การขูดหินปูนระหว่างจัดฟันด้วยเครื่องมือติดแน่นสามารถทำได้ โดยไม่ต้องถอด เครื่องมือออก

ในกรณีที่ฟันซ้อนเกมากหรือฟันยื่นมาก การถอนฟันจะทำให้มีช่องว่างเพื่อที่จะเรียงฟันที่ซ้อนเก และ หรือดึงฟันเข้าเพื่อลดความยื่น โดยช่องที่เกิดจากการถอนฟันเพื่อจัดฟันจะถูกใช้ไปให้หมด โดยไม่ต้องใส่ ฟันปลอม ฟันที่มักถูกถอนเพื่อประโยชน์ในการจัดฟันมักเป็นฟันกรามน้อยที่อยู่หลังฟันซี่ๆ อย่างไรก็ตาม ฟันบางซี่ที่อาจจะไม่เอื้ออำนวยความสะดวกในการดึงฟันที่เก้นัก แต่มีปัญหาเช่น ฟันที่ผุมาก ฟันที่มีวัสดุ อุดใหญ่ หรือฟันที่รูปร่างผิดปกติ ทันตแพทย์อาจจะพิจารณาถอนฟันเหล่านี้แทน เพื่อเก็บฟันที่ดีที่สุดไว้ แต่ทั้งนี้การรักษาอาจจะใช้เวลายาวนานขึ้นกว่าปกติ หรืออาจต้องใช้เครื่องมือพิเศษเพิ่มในการรักษา

การเปลี่ยนแปลงรูปร่างหน้าหลังการจัดฟัน เกิดขึ้นได้จากสาเหตุต่อไปนี้ประการใดสาเหตุหนึ่งหรือ ร่วมกัน

1. การเจริญเติบโตของใบหน้าและขากรรไกร ซึ่งเติบโตมากในช่วงวัยรุ่น และโตเต็มที่เมื่ออายุ ประมาณ 14 - 16 ปีในผู้หญิง และประมาณ 18 ปีในผู้ชาย ขนาดของขากรรไกรถูกกำหนดโดยพันธุกรรม เป็นส่วนใหญ่ การจัดฟันด้วยเครื่องมือมีผลต่อการเจริญเติบโตของขากรรไกรในช่วงที่ยังโตไม่เต็มที่ จะ สามารถยับยั้งหรือกระตุ้นการเจริญของขากรรไกรบนได้เล็กน้อย หลังจากช่วงวัยรุ่นไปแล้ว ใบหน้าและ ขากรรไกรไม่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่บริเวณจมูกและคางจะยังยื่นขึ้นได้เล็กน้อยเมื่ออายุมากขึ้น

2. การเคลื่อนฟัน เนื่องจากฟันหน้าเป็นส่วนพยางริมฝีปากไว้ ดังนั้นการเคลื่อนฟันหน้าไปด้านหน้า หลังจะมีผลต่อรูปปากได้เช่น การถอนฟัน และดึงฟันหน้าไปข้างหลังจะมีผลทำให้ริมฝีปากยุบลง

3. การผ่าตัดขากรรไกร สามารถเปลี่ยนแปลงขนาดและรูปร่างของขากรรไกรได้อย่างเด่นชัด

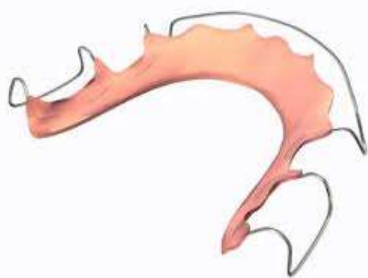
โดยทั่วไปการรักษาด้วยเครื่องมือติดแน่นใช้เวลาประมาณ 2 ปี ขึ้นกับความรุนแรงของปัญหา, การ เจริญเติบโตของขากรรไกรของผู้ป่วย รวมถึงความร่วมมือของผู้ป่วยเพราะการจัดฟันนั้นต้องอาศัยความ ร่วมมือของผู้ป่วยเป็นหลักในการรักษาความสะอาดฟัน ดูแลเครื่องมือที่ใช้ และการใส่หนังยางดึงฟันตามที่ ทันตแพทย์แนะนำ เป็นต้น ค่าใช้จ่ายในการรักษาขึ้นกับความรุนแรงของการสบฟันที่ผิดปกติ, เครื่องมือ

ที่ใช้, ระยะเวลาในการรักษา และสถานพยาบาลที่ไปรับการรักษาเช่น โรงพยาบาลของรัฐจะมีค่ารักษา น้อยกว่าคลินิกเอกชน หากมีการผ่าตัดขากรรไกร ค่ารักษาก็จะสูงขึ้นจากค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดและค่า รักษาตัวในโรงพยาบาล ค่ารักษาสามารถชำระเป็นส่วนๆ ได้ ตามแต่นโยบายของแต่ละสถานพยาบาล ผู้ป่วยสามารถสอบถามได้ก่อนเข้ารับการรักษา ค่าใช้จ่ายในการจัดฟันนั้นไม่ครอบคลุมถึงค่าอุดฟัน ขูด หินปูนก่อนและระหว่างจัดฟัน และค่าใช้จ่ายในการถอนฟันหากจำเป็นต้องถอนในแผนการรักษา

2. เครื่องมือจัดฟัน

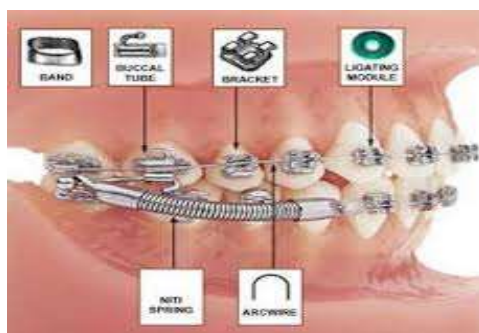
มี 2 ชนิดคือ แบบถอดได้ และแบบติดแน่น

1. เครื่องมือแบบถอดได้ มักมีลักษณะเป็นพลาสติก และมีลวดเพื่อยึดกับฟันหรือใช้เคลื่อนฟัน โดยมากจะใช้อยู่ในวงจำกัดเพื่อเคลื่อนฟันเล็กน้อยบางซี่ หรือใช้ช่วยในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของ ขากรรไกรตามทิศทางที่ต้องการ เครื่องมือถอดได้บางแบบใช้เพื่อคงตำแหน่งของฟันหลังจัดฟันจนกว่า เหงือกและฟันจะปรับตัวเข้ากับตำแหน่งใหม่เรียกว่า เครื่องมือคงสภาพฟัน หรือ รีเทนเนอร์ (Retainer)

รูปภาพที่ 1 เครื่องมือคงสภาพฟัน หรือ รีเทนเนอร์ (Retainer) ⁽³⁾

2. เครื่องมือติดแน่น ประกอบด้วยแบร็กเก็ต (Bracket) สำหรับฟันหน้า หรือท่อ (Tube) สำหรับ ฟันหลังติดบนผิวฟัน ในฟันหลังอาจใช้เป็นแบนด์ (Band) ซึ่งมีท่อบดกรืออยู่สวมบนฟันเพื่อมิให้ท่อหลุดจาก ผิวฟันได้ง่าย ฟันที่อยู่ชิดกันจะต้องใช้ยางแยกฟันดันให้หลวมขึ้นเล็กน้อยก่อนใส่แบนด์ การทำงานของเครื่องมือจัดฟันแบบติดแน่น เวลาติดแบร็กเก็ตจะติดตรงกลางฟันตรงที่แบร็กเก็ตควรจะ อยู่ ดังนั้นถ้าฟันเกมากก็จะเห็นแบร็กเก็ตที่เพ่งติด ขึ้นๆ ลงๆ เป็นจู๋เลื้อย ลวดเปรียบเหมือนรางรถไฟ แตกต่างที่ตอนแรก จะใช้ลวดนิ่มๆ เส้นเล็กๆ ใส่ลงไปตามร่องของแบร็กเก็ต ให้ฟันเรียงกันก่อน ฟันเลื่อน ได้จากความสปริงตัวของลวด อาจใช้ยางสีกลมๆ คล้อง หรือใช้ลวดเส้นเล็กๆ มัดกันไม่ให้ลวดเลื่อนหลุด ออกจากแบร็กเก็ตเวลาฟันเลื่อน เมื่อฟันเริ่มเรียงตรงกันในแนวบน - ล่าง ก็เริ่มใช้ลวดเส้นใหญ่ขึ้นแข็งขึ้น จากนั้นก็ใช้ยางที่เป็นลักษณะคล้ายโซ่ ดึงฟันโดยแบร็กเก็ตจะเลื่อนไปตามลวดไปในช่องที่ถอนฟันไว้ เหมือนการเลื่อนตุ้รถไฟไปตามรางรถไฟ จะเลื่อนทีละซี่ หรือเลื่อนเป็นกลุ่มฟันก็ได้ การเคลื่อนฟันไปตาม ลวด จะมีความผิดของลวดที่เสียดสีแบร็กเก็ตเป็นปัจจัยสำคัญ บางครั้งจึงใช้ลวดที่ดัดขึ้นพิเศษเพื่อใช้ในการเคลื่อนฟันไปในทิศทางที่ต้องการ

รูปภาพที่ 2 แบริกเก็ต (Bracket) หรือท่อ (Tube) แบนด์ (Band) ⁽³⁾

เครื่องมือจัดฟันแบบติดแน่นที่มีสีเหมือนฟันเพื่อความสวยงาม ทำด้วยพลาสติก หรือเซรามิก ทำให้มองเห็นโลหะน้อยลง แต่ยังคงเห็นเส้นลวดที่เป็นโลหะ ข้อเสียของแบริกเก็ตพลาสติกคือ ราคาแพงกว่าโลหะ สึกง่าย ส่วนแบบเซรามิก นอกจากราคาแพงแล้ว จะเปราะ และจะทำให้ฟันสึกหากฟันตรงข้ามสบโดนแบริกเก็ต จึงไม่นิยมใช้ในฟันหน้าล่างในผู้ป่วยที่มีการสบลึก นอกจากนี้หากเป็นแบริกเก็ตเซรามิก ล้วน จะมีความผิวดูสูงระหว่างผิวเซรามิกและลวดเมื่อลวดเลื่อนผ่าน จึงมีการแก้ไขโดยการทำช่องแบริกเก็ตที่ใส่ลวดเป็นโลหะ

ตัวอย่างวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดฟันมีดังนี้

1. ลวดจัดฟัน ลวดที่นิยมใช้ในการจัดฟัน มี 2 แบบ คือ
 - 1.1 ลวดสแตนเลส มีความแข็งแรง ไม่บิดงอได้ง่าย สามารถดัดขึ้นรูปได้ และมีความผิวดำ ในการเคลื่อนผ่านช่องของเครื่องมือ (แบริกเก็ต)
 - 1.2 ลวดโลหะผสม เช่น ลวดนิเกิลไทเทเนียม (Nickle-Titanium, NiTi) มีความนิ่มโค้งงอได้ และกลับคืนรูปได้เหมือนเดิม จึงนิยมใช้ในช่วงแรกๆ ของการจัดฟันที่ฟันยังเกอยู่มาก

รูปภาพที่ 3 ลวดสำหรับดัดฟัน ⁽⁴⁾

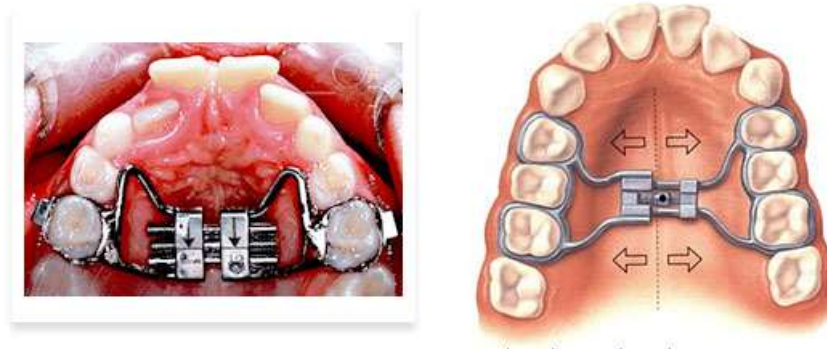
2. ยางแยกฟัน (Separator) ใช้ในการเตรียมฟันเพื่อใส่เครื่องมือจัดฟันแบบติดแน่น โดยยางจะค่อยๆ ดันฟันหลัง ซึ่งปกติจะอยู่ชิดกันแน่นให้หลวมขึ้น เพื่อเป็นที่อยู่ของแหวนจัดฟันหรือแบนด์ (Band)

เมื่อเริ่มใส่ยางแยกฟัน จะรู้สึกแน่นๆ เหมือนมีเศษอาหารติด เวลากัดฟันอาจรู้สึกว่กัดโดนยางเพราะส่วนหนึ่งของยางแยกฟันอยู่บนด้านสบฟัน ถ้ามีอาการปวดหรือแน่นมาก สามารถทานยาแก้ปวด เช่น Paracetamol ได้ และการเคี้ยวอาหาร (ที่ไม่เหนียว) ในช่วงแรกๆ จะกระตุ้นการไหลเวียนของโลหิตที่ปลายรากฟัน ช่วยบรรเทาอาการแน่นหรือปวดได้ อาการปวดจะบรรเทาลง ใน 2 - 3 วัน ควรเลี่ยงอาหารเหนียวที่จะติดและดึงยางแยกฟันออก และเลี่ยงการใช้ไหมขัดฟันบริเวณนี้ชั่วคราวเพราะยางจะหลุดได้ หากยางแยกฟันหลุดเกินกว่า 3 วันก่อนวันนัดติดแบนด์ ควรติดต่อทันตแพทย์เพื่อใส่ยางให้ใหม่

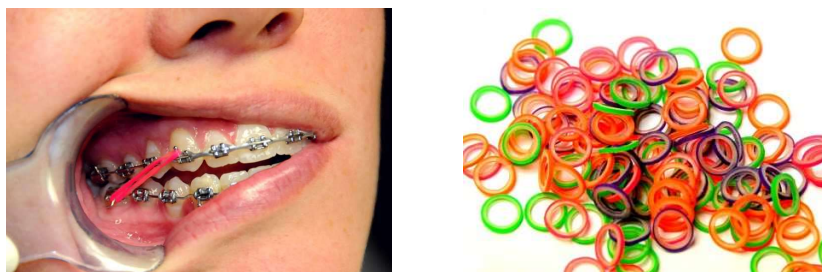
รูปภาพที่ 4 ยางแยกฟัน (Separator) ⁽⁵⁻⁶⁾

3. เครื่องมือขยายขากรรไกรบน (Palatal Expander) ใช้สำหรับขยายขากรรไกรบนที่แคบให้กว้างขึ้น เพื่อให้สัมพันธ์กับขนาดขากรรไกรล่าง และมีเนื้อที่สำหรับเรียงฟันที่ซ้อนเก เครื่องมืออาจเป็นแบบติดแน่นหรือแบบถอดได้ที่มีเครื่องมือขยายขากรรไกรอยู่ ที่กลางเพดานปาก ทันตแพทย์จะแนะนำวิธีใช้สกรูที่เครื่องมือเพื่อให้เครื่องมือขยายออก และจำนวนที่ไข เช่น กี่วันต่อครั้ง ผู้ป่วยควรใช้สกรูตามที่ทันตแพทย์แนะนำอย่างเคร่งครัด หากลืมใช้สกรู ห้ามไขเพิ่มจำนวนย้อนหลัง เพราะการใช้สกรูถี่เกินไป อาจเกิดผลเสียได้ และหยุดไขเมื่อครบจำนวน การจดบันทึกการใช้สกรูไว้หรือทำเครื่องหมายบนปฏิทินว่าได้ใช้สกรูแล้ว จะช่วยเตือนความจำได้ดี เมื่อเริ่มใช้สกรูแรกๆ อาจมีอาการแน่นบริเวณขากรรไกรบน และจุกๆ ต่อไปเมื่อขากรรไกรขยายออก อาจจะมีช่องเปิดตรงกลางระหว่างฟันหน้าบน ซึ่งช่องนี้จะค่อยๆ ปิดเองใน 2 - 3 เดือน ผู้ป่วยควรรักษาความสะอาดของเครื่องมือด้วยการบ้วนปากหรือแปรงฟันหลังอาหารทุกครั้งเพื่อกำจัดเศษอาหาร หากเป็นเครื่องมือถอดได้ควรถอดเครื่องมือออกมาทำความสะอาดทุกครั้งหลังอาหาร

รูปภาพที่ 5 เครื่องมือขยายขากรรไกรบน (Palatal Expander) ⁽⁷⁾

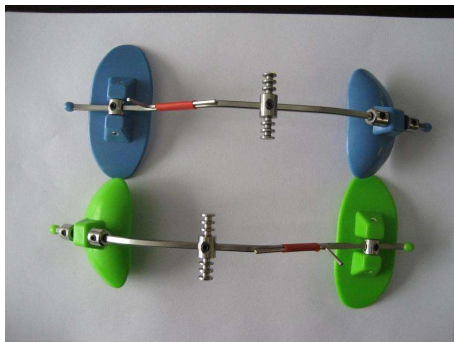
4. หนังสติ๊กดึงฟัน การเลื่อนฟันบางตำแหน่งในการจัดฟัน ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ โดยการใส่หนังสติ๊กดึงฟัน (Elastic) ตามที่ทันตแพทย์แนะนำอย่างเคร่งครัดจะทำให้ฟันเลื่อนเข้าที่ได้รวดเร็ว ทันตแพทย์จะแนะนำวิธีใส่หนังสติ๊ก ทิศทางและตำแหน่งของหนังสติ๊ก รวมทั้งระยะเวลาในการใส่ เช่น ใส่ตลอดเวลาหรือใส่เฉพาะบางเวลา ผู้ป่วยควรเปลี่ยนหนังสติ๊กทุก 12 – 24 ชั่วโมง หลังใส่ เพราะยางจะล้า หดแรงดึง ควรใส่หนังสติ๊กคืนทันทีหลังทานอาหารและหลังทำความสะอาดฟัน การใส่หนังสติ๊กไม่สม่ำเสมอ ฟันจะเลื่อนไปแล้วเลื่อนกลับ ถ้าตะขอที่เกี่ยวหนังสติ๊กบด หรือหัก ให้รีบติดต่อทันตแพทย์ทันที ฟันที่เกี่ยวหนังสติ๊กอาจมีอาการเจ็บๆ หรือโยกเล็กน้อย หลังใส่หนังสติ๊กเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นปกติ ไม่ต้องกังวล ถ้ามีอาการมากผิดปกติ ให้ติดต่อทันตแพทย์

รูปภาพที่ 6 หนังสติ๊กดึงฟัน (Elastic) ⁽⁸⁾

5. Headgear เป็นเครื่องมือพิเศษที่ช่วยในการจัดฟัน โดยใช้ดันทันบนไปข้างหลัง หรือใช้เสริมฟันหลัก ใส่ Headgear ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หรืออย่างน้อยวันละ 12 - 14 ชั่วโมง รวมทั้งเวลานอน ไม่มีการใส่ที่มากเกินไป โดยทั่วไปไม่ควรใส่ Headgear เมื่ออยู่นอกบ้านเพราะเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ ไม่ใส่ headgear ขณะวิ่ง หรือเล่นกีฬา ระวังไม่ให้ผู้อื่นดึง Headgear ขณะที่ใส่อยู่ การถอดใส่ Headgear ควรทำอย่างระมัดระวัง เพราะอาจทำให้เครื่องมือจัดฟันในปากหลุดหลวม หรือตะขอของ Headgear ที่มปาก หน้า หรือตาได้ หากเครื่องมือที่ Headgear เกี่ยวอยู่หลุดหรือหลวม ให้หยุดใช้ Headgear แล้วติดต่อทันตแพทย์ทันที Headgear ชนิดที่ดึงด้วยหนังสติ๊ก ให้เปลี่ยนยางทุกๆ 3 - 4 วัน ฟันที่ Headgear

เกี่ยว อาจมีอาการเจ็บๆ เล็กน้อยหลังใส่ Headgear เป็นเวลาหลายชั่วโมงซึ่งเป็นปกติ แสดงว่าฟันเริ่มเคลื่อนที่ พยายามใส่ Headgear สม่ำเสมอต่อไป

รูปภาพที่ 7 Headgear ⁽⁹⁾

6. รีเทนเนอร์ การคงความเรียบสวยของฟันทำได้ด้วยใส่เครื่องมือคงสภาพฟันหรือรีเทนเนอร์ (Retainer) ฟันที่เคลื่อนไปสู่ตำแหน่งใหม่จะเคลื่อนคืนได้ง่ายเมื่อถอดเครื่องมือจัดฟันใหม่ๆ เพราะสภาพกระดูกและเหงือกหุ้มฟันต้องใช้เวลาในการปรับสภาพเข้ากับตำแหน่ง ใหม่ ดังนั้นหลังถอดเครื่องมือจัดฟันใหม่ๆ ควรใส่ Retainer ตลอดเวลา ยกเว้นเวลาทานอาหารหรือแปรงฟัน หรือตามทันตแพทย์แนะนำ หลังจากที่ใช้เหงือกปรับสภาพกับตำแหน่งฟันใหม่แล้ว ซึ่งระยะเวลาจะแตกต่างกันในแต่ละคน ทันตแพทย์จะแนะนำวิธีค่อยๆ ลดเวลาใส่ Retainer อย่าลดเวลาใส่เองเป็นอันตราย การใส่ Retainer ไม่สม่ำเสมอ จะทำให้ฟันเลื่อนกลับและ Retainer แน่นเมื่อใส่ หากฟันเลื่อนกลับไปมากจะใส่ Retainer ไม่ลงที่ ต้องทำ Retainer ใหม่ หรือจัดฟันใหม่ เมื่อใส่แรกๆ จะมีน้ำลายออกมาก และพูดไม่ถนัด เป็นอาการปกติและจะดีขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อใส่สม่ำเสมอ ไม่เล่น Retainer ในปาก หรือดัน Retainer ให้หลุดด้วยลิ้น เพราะจะทำให้ Retainer หลวม เมื่อถอด Retainer ออก ต้องใส่ในกล่องที่เตรียมไว้ทันที ห้ามห่อด้วยกระดาษโดยเด็ดขาด เพราะจะสูญหายได้

การทำความสะอาด Retainer ใช้แปรงสีฟันธรรมดาแปรงด้วยยาสีฟันเบาๆ หรือใช้ยาเม็ดฟู่สำหรับทำความสะอาดฟันปลอมแช่ไว้ขณะทานอาหารที่บ้าน ไม่วาง Retainer ไว้ในที่ที่สัตว์เลี้ยง หรือเด็กเล็กหยิบถึง ถ้า Retainer หายหรือชำรุด แจ้งทันตแพทย์ทันที

การทำฟันแพชั่น

ตั้งแต่ปี 2547 มีกระแสนิยมในการจัดฟันแพชั่นขึ้นในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศแรกที่พบการจัดฟันแพชั่นโดยหมอเถื่อน ⁽¹⁾ ได้มีการขายสินค้าที่มีลักษณะเป็นลวดสแตนเลสใส่ลูกบิดสีหรือพลาสติกและสินค้าที่มีลักษณะเป็นแผ่นพลาสติกติดลวดดัดฟันไว้ด้านหน้า ซึ่งได้กวี่ยรูนํามาใส่ในช่องปากตามแบบสมัยนิยม โดยเรียกกันว่า “ลวดดัดฟันแพชั่น” การจัดฟันแพชั่นไม่ใช่การรักษาทันตกรรมใดๆ แต่เป็นการ

พยายามใส่เครื่องมือที่เลียนแบบการจัดฟันแบบติดแน่นที่ทันตแพทย์ มีจุดประสงค์ในการใส่เพื่อความสวยงามหรือความโก้เก๋ ทันสมัย (ในความหมายของวัยรุ่น) ในปัจจุบันจัดฟันแฟชั่น มีหลายรูปแบบแตกต่างกันไป อาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. ลวดร้อยลูกปัด

เป็นการใช้ลวดเส้นเล็ก ร้อยลูกปัดสีต่างๆ โดยเสียบปลายลวดเข้าไปในซอกฟัน ด้านหน้ามีลูกปัดที่มีสีเส้นต่างๆ ปิดตรงตำแหน่งฟันหน้า ความเป็นแฟชั่นจะอยู่ที่ลวดลายและสีของลูกปัด การใส่ลวดร้อยลูกปัดนี้ วัยรุ่นมักจะใส่ในช่วงสั้นๆ เพราะลวดมักจะคลายตัวออก ทำให้หลวมไม่แนบกับตัวฟัน

รูปภาพที่ 8 ลวดร้อยลูกปัด ⁽¹⁰⁾

2. จัดฟันแฟชั่นแบบติดแน่น

เป็นการเลียนแบบการจัดฟันของทันตแพทย์ให้เหมือนมากขึ้น โดยจะเป็นการติดเครื่องมือแบร็กเก็ต (Bracket) ลงบนฟันหน้าบน 8 ซี่ และ/หรือฟันล่าง 8 ซี่ ใช้เวลาติดประมาณ 20 – 30 นาที กระบวนการทำและวัสดุที่ใช้มีความแตกต่างกับทันตแพทย์ใช้อย่างมาก วัยรุ่นสามารถเลือกสีของยางรูปร่างของยาง และสีของลวดได้ตามใจชอบ เมื่อใส่ไปได้ระยะหนึ่ง (เป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน) วัยรุ่นอาจจะเปลี่ยนชนิดและสีของยางเพื่อไปอวดเพื่อน ราคาที่ทำให้ประมาณ 500 – 2,000 บาท

รูปภาพที่ 9 จัดฟันแฟชั่นแบบติดแน่น ⁽¹¹⁾

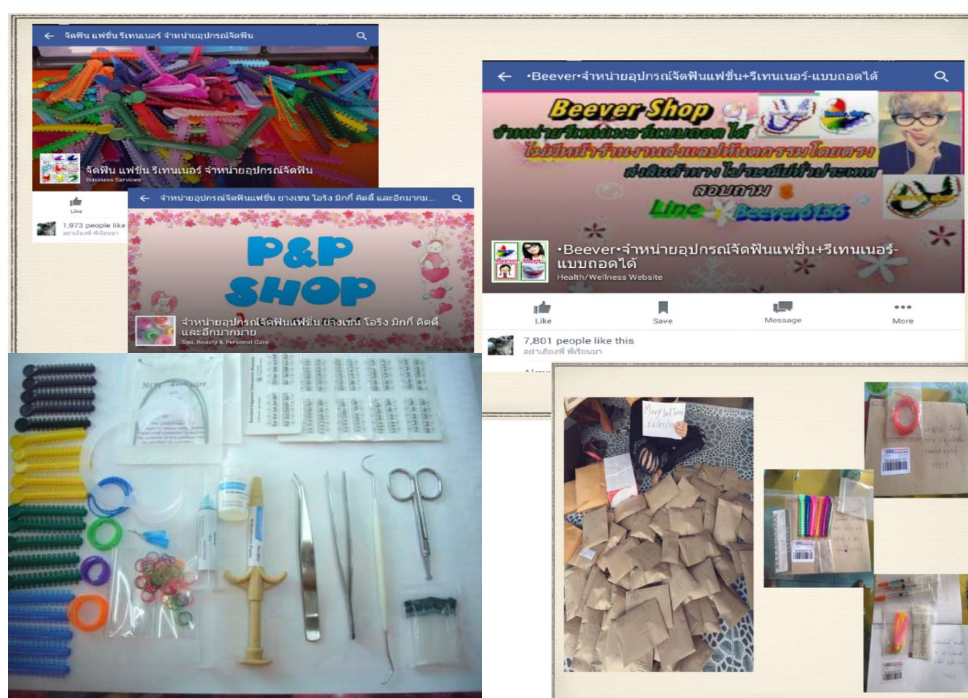
3. จัดฟันแฟชั่นแบบถอดได้

เป็นการใช้เครื่องมือคงสภาพฟัน หรือรีเทนเนอร์ (Retainer) ที่เหมือนกับทันตแพทย์ใช้รีเทนเนอร์ จะมีลักษณะเป็นแผ่นพลาสติกปิดอยู่ที่เพดาน (กรณีขากรรไกรบน) หรือข้างลิ้น (กรณีขากรรไกรล่าง) และมีลวดคอยบังคับฟันให้อยู่ในตำแหน่งที่ต้องการ มีการดัดแปลงเพิ่มเครื่องมือแบร็กเก็ตให้ติดอยู่บนลวด โดยกะตำแหน่งให้แบร็กเก็ตติดอยู่ที่ฟันหน้าบนและ/หรือฟันหน้าล่าง เมื่อใส่แล้วจะดูเหมือนกับการจัดฟันแบบติดแน่น ขั้นตอนในการทำจะต้องมีการพิมพ์ฟัน และส่งไปที่ร้านแลปทางทันตกรรม หรือให้ช่างทันตกรรมเป็นผู้ทำเครื่องมือนี้ขึ้นมา โดยทั่วไปจะนัดให้วัยรุ่นมาใส่หนึ่งสัปดาห์หลังจากพิมพ์ฟัน แต่บางร้านอาจให้รอประมาณสองสามชั่วโมงจากมีช่างทันตกรรมอยู่ในร้าน วัยรุ่นสามารถเลือกสีและลายของแผ่นพลาสติก ยาง และลวดได้ตามใจชอบ ราคาที่ทำให้ประมาณ 1,000 – 3,000 บาท

รูปภาพที่ 10 จัดฟันแฟชั่นแบบถอดได้ (12)

รูปแบบการจัดฟันแฟชั่น ไปปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย จากเดิมให้บริการทำที่ร้านมาพัฒนาให้ติดต่อทางสื่อออนไลน์ นัดทำจัดฟันนอกสถานที่ ส่งทางสื่อออนไลน์ ส่งทางไปรษณีย์

รูปภาพที่ 11 การสั่งซื้อวัสดุในการทำจัดฟันแฟชั่น/ชุดพิมพ์ฟันทางออนไลน์/ไปรษณีย์ ⁽¹³⁾

อันตรายการจัดฟันแฟชั่น

1. อันตรายจากขั้นตอนการทำ

อันตรายจากอุปกรณ์ที่ใช้ไม่สะอาด ไม่มีการฆ่าเชื้อ เช่น ถาดพิมพ์ฟัน คีมตัดลวดหรือกรรไกร ตัดลวด เป็นต้น และการไม่ได้ล้างมือทำความสะอาดก่อนหรือหลังทำ อาจทำให้ได้รับเชื้อโรคที่มาจาก น้ำลายของผู้ใช้บริการคนก่อน เช่น ไวรัสตับอักเสบบี วัณโรค ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ คอติบ โปลิโอ ฯลฯ ดังมี หัวข้อข่าวจากสนุกนิวส์ออนไลน์ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2558 “หมอฟันเตือน! คนใช้ติด HIV ไปจัดฟัน ถูกลื่นมา-เสี่ยงแพร่เชื้อต่อ” หลังพบว่าคนไข้ที่มาซื้อเครื่องมือจัดฟันแฟชั่น เป็นผู้ติดเชื้อ HIV ที่น่าห่วงคือ คนไข้คนนี้จะไปทำฟันแฟชั่นที่ไหนมา และแม่ค้าที่ทำฟันให้มีการจัดการฆ่าเชื้อตามหลักที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะมีความเสี่ยงทั้งตัวแม่ค้า และลูกค้าที่มาใช้บริการต่อ สิ่งที่น่ากังวลคือ แม่ค้าที่ทำจัดฟันถูกลื่นให้รู้ หรือเปล่าว่าในเลือดนั้นมีเชื้ออยู่? ถ้าเกิดมีแผลเลือดออกในปากเชื้อก็ออกมา เครื่องมือที่เอามาทำเสร็จแล้วไปไหน? คนที่มาทำต่อเป็นใคร? ขยะปนเปื้อนที่เอาไปทิ้งหายไปไหน? ⁽¹⁴⁾

รูปภาพที่ 12 อันตรายจากสถานที่ เครื่องมือที่ไม่สะอาด ⁽¹³⁾

2. อันตรายจากตัววัสดุ

วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ ไม่มีมาตรฐาน มีการใช้ลวดและยางเป็นสี เมื่อใช้ไประยะหนึ่งสีจะจางลง ส่วนประกอบของสีจะเข้าสู่ร่างกาย ผ่านกระเพาะอาหารและดูดซึมไปสะสมในร่างกาย ซึ่งจะมีการปนเปื้อนที่เป็นโลหะหนักต่างๆ เช่น สารตะกั่ว พลวง ซีลีเนียม โครเมียม และสารหนู เมื่อเข้าสู่ร่างกายอย่างต่อเนื่อง จะทำอันตรายต่อเซลล์ของเนื้อเยื่อต่างๆ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการทำงานของเซลล์ เซลล์อาจตาย โลหะหนักยังเป็นตัวการทำให้เกิดความผิดปกติทางพันธุกรรม รวมทั้งเป็นตัวการชักนำให้เกิดมะเร็งอีกด้วย ตัวอย่างเช่น สารตะกั่ว⁽¹⁵⁾ เมื่อเข้าสู่ร่างกายจะจับยึดอยู่กับเม็ดเลือดแดง หมุนเวียนไปกับกระแสเลือดกระจายไปทั่วร่างกายสู่เนื้อเยื่อส่วนต่างๆ โดยสะสมที่ไตมากที่สุด ทำให้หลอดไตทำงานผิดปกติ นอกจากนี้ ตะกั่วยังมีผลต่อบีบ หัวใจและเส้นเลือด ภาวะเจริญพันธุ์ โครโมโซม และเป็นตัวชักนำให้เกิดโรคมะเร็งและความพิการแต่กำเนิดอีกด้วย จากการศึกษาลักษณะพื้นผิวและการปล่อยไอออนโลหะของอุปกรณ์จัดฟันแฟชั่นและอุปกรณ์จัดฟันมาตรฐานในน้ำลายเทียม ของสุธาภา ศิริอรุณทัย⁽¹⁶⁾ พบว่า ทั้งลวดจัดฟันแฟชั่นทั้งลวดแข็งและอ่อนมีองค์ประกอบหลักคือ Iron (Fe) และ Chromium (Cr) สอดคล้องกับองค์ประกอบในลวดเหล็กไร้สนิม และพบ Nickle (Ni) และ Titanium (Ti) เป็นองค์ประกอบหลักของลวด Ni-Ti ในอุปกรณ์มาตรฐาน แต่ไม่พบในลวดอ่อนแฟชั่น ที่บริเวณผิวของอุปกรณ์จัดฟันแฟชั่นมีการกร่อนลึกกว่าอุปกรณ์จัดฟันมาตรฐาน และพบว่าการปลดปล่อย Ni จากแบร็กเก็ตแฟชั่นสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสรุปผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าอุปกรณ์จัดฟันแฟชั่นไม่ได้มาตรฐาน และยังมีการปลดปล่อยไอออนโลหะบางชนิดที่อาจก่อให้เกิดพิษกับผู้ป่วย นอกจากนี้ยังมีรายงานว่า ในบางรายเมื่ออุปกรณ์จัดฟันแฟชั่นหลุด ผู้จัดฟันจะใช้กาวตราข้างติดไปที่ฟันด้วยตัวเอง ซึ่งส่วนประกอบในกาวเหล่านี้ คือ สารกลุ่ม “cyanoacrylate” เช่น methyl 2- cyanoacrylate, ethyl 2-cyanoacrylate ซึ่งเป็นสารอันตรายที่ทำให้เกิดการระคายเคืองได้⁽¹⁷⁾ ดังมีหัวข้อข่าวจากคมชัดลึกออนไลน์ในวันที่ 24 สิงหาคม 2552 “สาวม.5 ดัดฟันแฟชั่นกับคลินิกเสริมงามติดเชื้อจนเสียชีวิตที่จังหวัดขอนแก่น” จากข้อความการสัมภาษณ์ของทันตแพทย์มูนิ เหมือนชาติ หัวหน้ากลุ่มงานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น “สาเหตุของการติดเชื้อจากการใส่เหล็กดัดฟันแฟชั่นมีมาก บางคนอักเสบภายในช่องปาก เมื่อเกิดแผลขึ้นไม่ค่อยจะรุนแรงนัก เด็กบางคนก็ไม่ใส่ใจไม่ไปพบแพทย์ คิดว่าเป็นการปวดฟันธรรมดา เนื่องจากเด็กที่ไปทำฟันกลับมาก็จะปวดฟันอยู่แล้ว เมื่อปล่อยไปเรื่อยๆ ก็จะทำให้สารพิษสะสมในร่างกายได้ การจัดฟันแฟชั่นบริเวณเหล็กดัดจะมีกาวที่ใช้ติดยึดระหว่างเหล็กบังคับฟัน ผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการติดกาว หรือไม่ใช้หมอก็จะทำแบบมั่วๆ เอากาวข้างหรือกาวทั่วไปมาติดเหล็ก เวลาถูกน้ำลายก็จะทำให้เกิดสารคัดหลั่งหรือกรดในปาก กรดพวกนี้จะไปละลายกาวหรือลวดดัดฟัน ทำให้สารพิษในกาวและลวดที่ด้อยคุณภาพละลายออกมาลงไปในช่อง เมื่อสะสมมากๆ เข้าก็จะก่อให้เกิดมะเร็งได้ หากใครมีโรคประจำตัวอยู่แล้ว เช่น เป็นโรคไตโรคตับอักเสบ โรคหัวใจ โรคทางเดินหายใจและโรคทางลำไส้ต่างๆ ก็ยิ่งทำให้สารพิษไปกระตุ้นให้โรคกำเริบขึ้นและอาจ

เสียชีวิตเหมือนเด็กนักเรียนหญิงชั้น ม.5 รายนี้ได้⁽¹⁸⁾ และในวันที่ 15 กันยายน 2552 “ด.ญ. ม.3 พัทธาดำ หลังจัดฟันแพชชั่นได้ 2 เดือน” “จัดฟันแพชชั่นมรณะ โผล่พัทธาดา นักเรียน ม.3 ตกเป็นเหยื่อ แอบไปให้ช่างตลาดนัดใส่ แม่เผย 2 เดือนตั้งแต่จัดฟันมามีอาการป่วยผิดปกติตลอด สุดท้ายกลายเป็นศพปลุกไม่ตื่น”⁽¹⁹⁾

3. อันตรายต่อตัวฟันและเนื้อเยื่อในช่องปาก

การใส่เครื่องมือจัดฟันแพชชั่นแบบติดแน่น อาจมีการใช้เครื่องมือกรอฟันที่หัวกรอฟันเป็นหิน กรอเอาเคลือบฟันที่ดีๆ ออกไป รวมถึงอาจใช้กรดกัดฟันซึ่งจะทำให้เคลือบฟันบางลง ความแข็งแรงของตัวฟันลดลง ถ้าบางลงถึงชั้นเนื้อฟันจะทำให้เสียฟันและเกิดฟันผุได้ง่าย

ลวดที่ใช้สอดในแบร็กเก็ต อาจมีแรงกระทำต่อฟัน ทำให้ฟันเคลื่อนไปจากตำแหน่งเดิม เนื่องจากการปรับแต่งลวดโดยผู้ที่ไม่มีความรู้ความชำนาญเพียงพอ จะทำให้เกิดแรงกดไปที่ตัวฟัน ทำให้มีอาการปวดฟันที่เคลื่อนไปจากเดิมหรือเคลื่อนไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม แรงกดที่มากจนเกินไปอาจทำให้ฟันซี่นั้นเสียชีวิต กลายเป็นฟันตาย เปลี่ยนสีคล้ำหรือรากฟันละลายไป ถ้าไม่ได้รับการรักษารากฟันอย่างทันด่วนที่ อาจจะต้องถอนฟันซี่นั้นๆทิ้งไป

เครื่องมือจัดฟันแพชชั่นที่ใส่ในปาก มักจะมีการยึดที่ไม่แน่นพอ เพราะขั้นตอนการทำผิดวิธี ทำให้มีโอกาที่แบร็กเก็ตอาจหลุดลงคอหรืออาจหลุดไปติดหลอดลมทำให้เป็นอันตรายถึงชีวิตได้ โดยเฉพาะลวดร้อยลูกบิดซึ่งจะยึดไว้ไม่แน่น หลุดได้ง่ายมาก ปลายลวดที่พันรอบฟันมักจะเก็บไม่สนิทอาจแทงเหงือกหรือกระพุ้งแก้มเป็นแผลตลอดเวลา

ปกติการรักษาทางทันตกรรมจะต้องมีการเตรียมสภาพช่องปากก่อน ไม่ว่าจะต้องรักษาโรคเหงือกอักเสบ หรืออุดฟันให้เรียบร้อย เพื่อลดผลเสียของการใส่เครื่องมือจัดฟันเป็นระยะเวลานานๆ แต่ในวัยรุ่นที่จัดฟันแพชชั่น บางครั้งมีการติดเครื่องมือบนฟันที่ผุทะลุโพรงประสาทฟัน ฟันซี่ที่เคยได้รับอุบัติเหตุมาก่อน หรือติดบนฟันที่มีโรคเหงือกอักเสบหรือปริทันต์อักเสบอยู่ ทำให้ฟันซี่นั้นๆ แยกลงจนในที่สุดต้องถอนฟันซี่นั้นๆ ออกไป

การใส่เครื่องมือจัดฟันแพชชั่นทำให้เกิดการบาดเจ็บกระพุ้งแก้มและเนื้อเยื่อในช่องปากทำให้เป็นแผล ในเครื่องมือจัดฟันชนิดถอดได้ ส่วนที่เป็นพลาสติกมักจะไม่นับกับเพดานหรือเหงือก เนื่องจากการพิมพ์ฟันและการเทแบบที่ไม่ดี ทำให้ใส่เครื่องมือไม่ลงหรือใส่ได้ไม่สนิท จะต้องใช้แรงกดดันให้เครื่องมือลง เครื่องมือนั้นจะกดเหงือกทำให้เหงือกอักเสบบวมแดงและคันฟัน ทำให้ปวดฟันมาก แผลที่เกิดจากเครื่องมือจัดฟันไปเกี่ยวหรือบาด ถ้าเกิดต่อเนื่องกันนานๆ หลายปี จะเพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งของเนื้อเยื่อในช่องปากได้

เครื่องมือที่ใส่ในปากจะขัดขวางการแปรงฟันและทำความสะอาดฟัน ทำให้มีเศษอาหารและแผ่นคราบจุลินทรีย์ติดสะสมอยู่รอบๆ เครื่องมือแบร็กเก็ตที่ใส่ร่วมกับการที่มีการใช้กรดกัดผิวฟันทำให้เคลือบฟันถูกทำลาย เมื่อใส่เครื่องมือนานหลายๆ เดือนอาจทำให้ฟันผุและเหงือกอักเสบบวมแดงได้

ซึ่งผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาทางทันตกรรมจากทันตแพทย์ จะได้รับคำแนะนำให้ใช้แปรงสีฟันพิเศษ โดยเฉพาะ รวมทั้งใช้แปรงชอกฟันและไหมขัดฟันแบบพิเศษที่สามารถสอดร้อยไปทำความสะอาดชอกฟันได้แม้จะมีลวดขวางอยู่ รวมถึงต้องมาตรวจสุขภาพและเหงือกเป็นระยะๆ เพื่อป้องกันผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้น

ดังมีหัวข้อข่าวจากสนทนาวีดิโอออนไลน์ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2558 “สาววัย 16 ดัดฟันแพ้น้ำเกิดแผลพุพอง” จากการสอบถามของผู้สื่อข่าวได้ความว่า “เมื่อ 5 เดือนก่อน ได้ไปจัดซี่ฟันแพ้น้ำตามนิยมที่ตลาดแห่งหนึ่งในราคา 1,500 บาท และเมื่อ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา ปากมีอาการบวมแดงเป็นแผลพุพองปวดไม่สามารทนได้จึงนำตัวพาเข้าโรงพยาบาล ซึ่งนายแพทย์แนะนำให้เอาลวดดัดซี่ฟันออกเพื่อสะดวกในการรักษา สาเหตุมาจากลวดและความสะอาดไม่ได้มาตรฐาน”(20)

รูปภาพที่ 13 อันตรายต่อตัวฟันและเหงือก (13)

ฟันเทียม

ฟันเทียม หรือ ฟันปลอม คือ ฟันที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นเพื่อทดแทนฟันธรรมชาติที่สูญเสียไป ฟันเทียมมี 2 ประเภทคือ ฟันเทียมชนิดติดแน่น และฟันเทียมชนิดถอดได้

ฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย หรือ ฟันเทียมเถื่อน หรือ ฟันปลอมเถื่อน คือ ฟันเทียมที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นโดยบุคคลที่ไม่ใช่ทันตแพทย์

ฟันเทียมที่ทำโดยทันตแพทย์ต่างจากฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย ดังนี้

ฟันเทียมที่ทำโดยทันตแพทย์จะมีการออกแบบ และทำตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักการ ซึ่งฟันเทียมที่ได้จะมีการยึดอยู่และถ่ายทอดแรงสู่ฟันธรรมชาติและเนื้อเยื่อได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ต่างจากฟันเทียมที่ผิดกฎหมายที่ออกแบบไม่ถูกต้องตามหลักการ และอาจรวมถึงกระบวนการทำที่ไม่สะอาดปลอดภัยจะทำให้เกิดอันตรายตามมาได้

ทำไมจึงใช้บริการฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย?

ผู้รับบริการส่วนใหญ่มักให้เหตุผลว่าสาเหตุที่ใช้บริการฟันเทียมที่ผิดกฎหมายแทนที่จะรับการรักษา

กับทันตแพทย์เนื่องจากมองว่าสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลา สามารถรองรับฟันเทียมได้ทันที และสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี ราคาที่ทำให้ประมาณ 500 – 2,000 บาท ถูกกว่ารับการรักษา กับทันตแพทย์ (ค่าใช้จ่ายประมาณ 1,000 – 4,000 บาท)

ฟันเทียมที่ผิดกฎหมายอันตรายอย่างไร?⁽²¹⁾

ฟันเทียมที่ผิดกฎหมายที่ทำกับช่างจะไม่ได้มาตรฐานและไม่เหมาะสมกับสภาพช่องปากเทียบเท่ากับการรักษากับทันตแพทย์ แม้บางคนจะเชื่อว่าช่างทำฟันปลอมนั้นมีความชำนาญไม่ต่างจากทันตแพทย์ หรือคิดว่าช่างคนนี้ทำมานาน มีคนเข้าร้านเยอะ น่าจะทำฟันปลอมได้ดี จึงไปเข้ารับบริการ แต่หารู้ไม่ว่า ฟันปลอมเหล่านี้แทบจะไม่ช่วยในการบดเคี้ยว มีหน้าซำยังส่งผลให้เกิดอันตรายในช่องปากอย่างมากมาย ได้แก่

1. เกิดการสบฟันที่ผิดปกติ อาจเกิดอันตรายกับกล้ามเนื้อและเนื้อเยื่อรอบๆ ฟันปลอม เช่น เกิดแผลจากการกดสบของฟันบริเวณลิ้นหรือกระพุ้งแก้มและลูกกลามกลายเป็นแผลเรื้อรัง หรืออาจจะส่งผลกับข้อต่อขากรรไกรกลายเป็นโรคข้อต่อขากรรไกรได้

รูปภาพที่ 14 การสบฟันที่ผิดปกติ

2. เกิดการละลายตัวของกระดูกขากรรไกรบนอย่างรวดเร็วจนกระทั่งกระทำได้สันเหงือกที่ไม่เหมาะสมของฟันปลอมเกือย ทำให้สันเหงือกยุบตัวแทนที่จะอูมนูน

รูปภาพที่ 15 สันเหงือกยุบตัวที่เกิดจากการละลายตัวของกระดูกขากรรไกรบน

3. ฟันปลอมที่ทำมักไม่พอดี ส่วนมากมักหลวมเกินไป โดยฟันปลอมที่หลวมนั้นช่างทำฟันปลอม อาจจะติดตัวดูดที่ทำจากยาง ซึ่งจะมีลักษณะเป็น จุกยางติดที่เพดานฟันปลอม เพื่อใช้ดูดกับเพดานปาก ไม่ให้ฟันปลอมบนหลุด ซึ่งมีผลให้เพดานปากเกิดรอยแดงจากตัวดูด และอาจเกิดเป็นแผลหรือก้อนเนื้อ ภายหลังได้ นอกจากนี้ฟันปลอมที่แน่นเกินไปหรือขอบเกินไป ใส่แล้วรู้สึกเจ็บหรือออกแบบไม่เหมาะสม อาจทำให้ไม่สามารถใช้เคี้ยวอาหารได้ ทำให้สูญเสียเงินไปเปล่าๆ

รูปภาพที่ 16 ฟันเทียมติดตัวดูดที่ทำจากยาง

4. การทำฟันปลอมโดยปราศจากการเตรียมช่องปาก เช่น ไม่ได้ทำการอุดฟันซี่ที่ผุ ขูดหินปูน หรือ ถอนฟันซี่ที่ไม่สามารถเก็บรักษาไว้ได้ ซึ่งส่วนใหญ่ช่างมักทำฟันปลอมทับรากฟันโดยไม่สนใจว่าฟันซี่นั้น จะมีรอยโรคอยู่หรือไม่ อาจส่งผลให้เกิดฝีหนองได้ นอกจากนี้ยังพบว่ามีการทำฟันปลอมทับตัวฟันที่ดี ทำให้ฟันซี่นั้นได้รับน้ำหนัมากเกินไป อาจโยกและไม่สามารถอยู่รอดได้

รูปภาพที่ 17 ฝีหนองที่เกิดจากการใส่ฟันเทียมที่ไม่ถูกต้อง

5. ฟันปลอมเถื่อนที่ทำขึ้นนั้น ช่างทำฟันปลอมมักอ้างว่าใช้วัสดุเหมือนที่ทันตแพทย์ใช้ มีคุณภาพ เหมือนกัน แต่ในความเป็นจริงก็ไม่สามารถพิสูจน์หรือทราบแน่ชัดว่าวัสดุเหล่านี้ได้มาตรฐานหรือเป็นจริง ตามที่กล่าวอ้างหรือไม่ มีความสะอาดปลอดภัยหรือไม่ อาจจะเป็นวัสดุที่หมดอายุแล้ว วัสดุอันตราย

หรือไม่ได้มาตรฐาน อาจมีสารระเหยตกค้าง ซึ่งอาจจะละลายเมื่ออยู่ในช่องปากหรือกลืนลงไป ส่งผลให้เกิดการระคายเคืองหรืออาจจะเป็นสารก่อมะเร็งก็เป็นได้

รูปภาพที่ 18 วัสดุ อุปกรณ์ในการทำฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย

6. การออกแบบฟันปลอมที่ไม่เหมาะสม เช่น ให้ฟันซี่ใดซี่หนึ่งรับน้ำหนักมากเกินไป แทนที่จะกระจาย น้ำหนัก ก็ส่งผลให้ฟันซี่นั้นซึ่งอาจจะเป็นซี่ที่แข็งแรงกลายเป็นฟันที่อ่อนแอ โยก จนไม่สามารถอยู่รอดได้

7. ฟันปลอมเถื่อนที่ทำการยึดติดกับฟันธรรมชาติด้วยลวดผูกติดแน่น ไม่สามารถถอดออกได้ ทำให้ไม่สามารถทำความสะอาดฟันปลอมหรือฟันธรรมชาติซี่ข้างเคียงได้อย่างทั่วถึง จนกลายเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรคและคราบจุลินทรีย์ใต้ฟันปลอม เกิดเหงือกอักเสบ ช่องปากมีกลิ่นเหม็นเน่า และยังส่งผลให้ฟันธรรมชาติที่โดนผูกติดแน่นโยกหรือผุไปด้วย เมื่อคนไข้มาพบทันตแพทย์ก็อาจจะไม่สามารถเก็บรักษาฟันซี่ที่เคยแข็งแรงไว้ได้ จึงต้องถูกถอนออก

รูปภาพที่ 19 ฟันแท้ที่ต้องถอนออก เนื่องจากการใส่ฟันเทียมที่ไม่ถูกต้อง

นอกจากนี้ผู้รับบริการฟันปลอมเถื่อนมักจะมองว่าการทำฟันปลอมเถื่อนราคาประหยัดกว่าการรับการรักษาที่ทันตแพทย์มาก และมองว่าการรอทำฟันกับทันตแพทย์ใช้ระยะเวลานาน แต่หากเราพิจารณา

ถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น มันคุ้มหรือไม่กับสิ่งที่เราสูญเสียไป เสียฟันดีๆ เสียค่าถอนฟัน เสียค่ารื้อฟันปลอมเถื่อน หรือเสี่ยงต่อการเกิดโรคในช่องปาก

สรุปผลการสำรวจสถานการณ์การจัดฟันในวัยรุ่น ปี 2560

ช่วงวันที่ 10 – 22 กุมภาพันธ์ 2560

แหล่งที่มาของข้อมูล : กรุงเทพมหานคร ลำพูน แพร่ พิจิตร ลพบุรี ขอนแก่น มหาสารคาม บุรีรัมย์
สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (ร้อยละ) กลุ่ม 1	จำนวน(ร้อยละ) กลุ่ม 2	จำนวน(ร้อยละ) กลุ่ม 3	จำนวน(ร้อยละ) รวม
เพศ				
ชาย	567 (34.26)	12 (14.81)	27 (17.42)	606 (32.05)
หญิง	1,088 (65.74)	69 (85.19)	128 (82.58)	1,285 (67.95)
อายุเฉลี่ย	15.42±0.93	15.95±1.25	15.55±1.12	15.45±0.97
ระดับการศึกษา				
มัธยมศึกษาปีที่ 3	1,178 (71.18)	38 (46.91)	103 (66.45)	1,319 (69.75)
ปวช 1	477 (28.82)	43 (53.09)	52 (33.55)	572 (30.25)
กลุ่ม				
ไม่เคยจัดฟัน				1,655 (87.52)
เคยจัดฟันมาก่อน ปัจจุบันไม่ได้จัดแล้ว				81 (4.28)
กำลังจัดฟันอยู่ (มีอุปกรณ์/เครื่องมือจัดฟันอยู่ในปาก)				155 (8.20)

ตารางที่ 2 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยจัดฟัน

รายการ	จำนวน(ร้อยละ)
ในกรณีไม่เคยจัดฟันเลย ท่านต้องการจัดฟันหรือไม่	
ไม่ต้องการ (ฟันสวย, สั้นเปลือก, กลัวเจ็บ, ไม่จำเป็น)	560 (33.84)
ไม่แน่ใจ (เงินไม่เพียงพอ , ต้องขออนุญาตผู้ปกครอง)	461 (27.86)
ต้องการ (ฟันห่าง , อยากยิ้มสวย , อยากหล่อ , ไม่อยากกินข้าวเยอะ)	632 (38.19)

ตารางที่ 2 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยจัดฟัน (ต่อ)

รายการ	จำนวน(ร้อยละ)
คิดว่าจะไปจัดที่ไหน	
จัดฟันกับทันตแพทย์	
คลินิก	832 (52.93)
โรงพยาบาล	74 (4.71)
จัดฟันกับร้านบริการจัดฟันแพชั่น	
ในห้างสรรพสินค้า	-
ร้านเสริมสวย	1 (0.06)
ที่ตลาดนัด	-
ซื้ออุปกรณ์ / เครื่องมือ มาใส่เอง	
ร้านค้า	-
ตลาดนัด	1 (0.06)
ออนไลน์	2 (0.13)

ตารางที่ 3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยจัดฟันมาก่อน แต่ปัจจุบันไม่ได้จัดแล้ว

รายการ	จำนวน (ร้อยละ)
ท่านเลิกหรือถอดเครื่องมือจัดฟัน เพราะเหตุใด	
มีปัญหาเกี่ยวกับฟัน (เช่น เจ็บฟันมาก ฟันโยก ฟันผุ ฯลฯ)	26 (32.10)
ปากเหม็น	7 (8.64)
เครื่องมือแทงเหงือก เจ็บ เป็นแผลในช่องปาก	15 (18.52)
เหงือกมีเลือดออก/ บวมแดง	2 (2.47)
เครื่องมือหลวม/ หลุดบ่อย	8 (9.88)
ไม่มีเงินไปรับบริการต่อ	2 (2.47)
ทันตแพทย์บอกว่ารักษาเสร็จแล้ว	21 (25.93)
ไม่มีเวลาไปรักษา	3 (3.70)
ได้ข้อมูลที่ต้องการ	4 (19.75)

ตารางที่ 3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยจัดฟันมาก่อน แต่ปัจจุบันไม่ได้จัดแล้ว (ต่อ)

รายการ	จำนวน (ร้อยละ)
ในการจัดฟันครั้งก่อน ท่านไปจัดฟันที่ไหน	
<u>จัดฟันกับทันตแพทย์</u>	
คลินิก	38 (47.50)
โรงพยาบาล	8 (10.00)
<u>จัดฟันกับร้านบริการจัดฟันแฟชั่น</u>	
ในห้างสรรพสินค้า	2 (2.50)
ร้านเสริมสวย	1 (1.25)
ที่ตลาดนัด	7 (8.75)
<u>ซื้ออุปกรณ์ / เครื่องมือ มาใส่เอง</u>	
ร้านค้า	6 (7.50)
ตลาดนัด	14 (17.50)
ออนไลน์	4 (5.00)
ท่านเลือกไปรับบริการตามสถานที่ เพราะเหตุใด	
เพื่อนบอกมา	35 (43.21)
หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	16 (19.75)
ความสะดวก เช่น อยู่ใกล้บ้าน / สถานศึกษา	31 (38.27)
ไอดอล , ดารา , บุคคลที่ชื่นชอบ ไปใช้บริการที่นั่น	4 (4.94)
ราคาถูก	17 (20.99)
ระยะเวลาที่ท่านใส่เครื่องมือจัดฟัน (ปี)	1.5±1.43
ท่านจัดฟัน (ใส่เครื่องมือ) รูปแบบใด	
จัดฟันแบบติดแน่น	42 (51.85)
จัดฟันแบบถอดได้	12 (14.81)
ลวดร้อยลูกปัด	3 (3.70)
ลวดร้อยแบร์รี่เก็ต และยางโอริง หรือยางเซน	31 (38.75)
รีเทนเนอร์มีแบร์รี่เก็ต รีเทนเนอร์แฟชั่น มีตัวการ์ตูน	15 (18.52)
ลวดดัดใส่ท่อยางสีต่างๆ	8 (9.88)
ท่านจัดฟันเพราะเหตุใด	
เพื่อความสวยงาม	43 (53.09)
ตามเพื่อน	24 (29.63)

ตารางที่ 3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยจัดฟันมาก่อน แต่ปัจจุบันไม่ได้จัดแล้ว (ต่อ)

รายการ	จำนวน(ร้อยละ)
ท่านจัดฟันเพราะเหตุใด (ต่อ)	
เพิ่มความมั่นใจ	25 (30.86)
ดูทันสมัย	21 (25.93)
เป็นที่น่าสนใจของผู้ที่พบเห็น	15 (18.52)
คู่มือฐานะ	9 (11.11)
ทันตแพทย์แนะนำให้จัดฟัน	22 (27.16)
ท่านเสียค่าใช้จ่ายในการจัดฟันเท่าไร (โดยประมาณ) บาท	21,617±29,076.21
ท่านยังต้องการจัดฟันอีกหรือไม่	
ไม่ต้องการ (ฟันเรียงสวยแล้ว , กลัวอันตราย เสียชีวิต)	27 (34.18)
ไม่แน่ใจ	12 (15.19)
ต้องการ (ต้องการให้ฟันเรียงสวยมากขึ้น , ต้องการปกปิดฟันใหญ่)	39 (49.37)
ในการจัดฟันครั้งก่อน ท่านไปจัดฟันที่ไหน	
<u>จัดฟันกับทันตแพทย์</u>	
คลินิก	45 (58.44)
โรงพยาบาล	1 (1.30)
<u>จัดฟันกับร้านบริการจัดฟันแพชั่น</u>	
ในห้างสรรพสินค้า	-
ร้านเสริมสวย	-
ที่ตลาดนัด	-
<u>ซื้ออุปกรณ์ / เครื่องมือ มาใส่เอง</u>	
ร้านค้า	-
ตลาดนัด	-
ออนไลน์	7 (9.09)

ตารางที่ 4 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่กำลังจัดฟันอยู่ (มีอุปกรณ์/เครื่องมือจัดฟันอยู่ในปาก)

รายการ	จำนวน(ร้อยละ)
ท่านไปจัดฟันที่ไหน	
<u>จัดฟันกับทันตแพทย์</u>	
คลินิก	104 (93.69)
โรงพยาบาล	6 (5.40)
<u>จัดฟันกับร้านบริการจัดฟันแฟชั่น</u>	
ในห้างสรรพสินค้า	
ร้านเสริมสวย	-
ที่ตลาดนัด	-
<u>ซื้ออุปกรณ์ / เครื่องมือ มาใส่เอง</u>	
ร้านค้า	-
ตลาดนัด	-
ออนไลน์	-
ท่านเลือกไปรับบริการตามสถานที่ เพราะเหตุใด	
เพื่อนบอกมา	29 (26.13)
หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	38 (34.23)
ความสะดวก เช่น อยู่ใกล้บ้าน / สถานศึกษา	51 (45.95)
ไอดอล , ดารา , บุคคลที่ชื่นชอบ ไปใช้บริการที่นั่น	2 (1.80)
ราคาถูก	6 (5.41)
ระยะเวลาที่ท่านใส่เครื่องมือจัดฟัน (ปี)	1.75±1.21
ท่านจัดฟัน (ใส่เครื่องมือ) รูปแบบใด	
จัดฟันแบบติดแน่น	94 (84.68)
จัดฟันแบบถอดได้	3 (2.70)
ลวดร้อยลูกปัด	5 (4.50)
ลวดร้อยแบร์รี่เก็ต และยางโอริง หรือยางเซน	42 (37.84)
รีเทนเนอร์มีแบร์รี่เก็ต รีเทนเนอร์แฟชั่น มีตัวการ์ตูน	1 (0.90)
ลวดดัดใส่ท่ออย่างสีต่างๆ	4 (3.60)
ท่านจัดฟันเพราะเหตุใด	
เพื่อความสวยงาม	30 (27.03)

ตารางที่ 4 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่กำลังจัดฟันอยู่ (มีอุปกรณ์/เครื่องมือจัดฟันอยู่ในปาก) (ต่อ)

รายการ	จำนวน(ร้อยละ)
ตามเพื่อน	3 (2.70)
เพิ่มความมั่นใจ	47 (42.34)
ดูทันสมัย	2 (1.80)
เป็นที่น่าสนใจของผู้ที่พบเห็น	5 (4.50)
ดูมีฐานะ	4 (3.60)
ทันตแพทย์แนะนำให้จัดฟัน	53 (47.75)
ท่านเสียค่าใช้จ่ายในการจัดฟันเท่าไร (โดยประมาณ) บาท	33,816.26±17,817.78
ท่านยังต้องการเลิกจัดฟันอีกหรือไม่	
ต้องการ (ฟันเรียงสวยแล้ว , กลัวอันตราย เสียชีวิต)	11 (10.38)
ไม่แน่ใจ (สภาพฟันยังไม่เข้าที่)	35 (33.02)
ไม่ต้องการ (ยังจัดไม่เสร็จ , อยากให้เข้ารูปสวย , เพิ่มความมั่นใจ)	60 (56.60)

ตารางที่ 5 ข้อมูลความรู้เรื่องการจัดฟันแพ้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (ร้อยละ) กลุ่ม 1	จำนวน(ร้อยละ) กลุ่ม 2	จำนวน(ร้อยละ) กลุ่ม 3
ท่านรู้จัก “จัดฟันแพ้น” หรือไม่			
รู้จัก	1,520 (91.95)	78 (97.50)	100 (90.09)
ไม่รู้จัก	131 (7.92)	1 (1.25)	10 (9.01)
ท่านรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับจัดฟันแพ้นจากที่ใดบ้าง			
เพื่อน/คนรู้จัก	1,174 (70.92)	57 (70.37)	61 (54.95)
สื่อสาธารณะ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	616 (37.24)	28 (34.57)	39 (35.14)
สื่อโซเชียลและอินเทอร์เน็ต	1,169 (70.63)	45 (55.56)	65 (58.56)
บุคคลากรสาธารณสุข	217 (13.11)	17 (20.99)	16 (14.41)
ท่านคิดอย่างไร ถ้ามีคนชักชวนให้ท่านจัดฟันแพ้น			
ทำได้ ไม่เป็นอันตราย	237 (14.32)	9 (11.11)	12 (10.81)
น่าลอง เพราะราคาไม่แพง	124 (7.49)	16 (19.75)	5 (4.50)
ไม่ทำ เพราะอาจเกิดอันตรายต่อเหงือกและฟัน หรือสุขภาพ	1,394 (84.23)	59 (72.84)	97 (87.39)
ไม่ทำ เพราะผิดกฎหมาย	272 (16.44)	15 (18.52)	20 (18.02)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องการทำฟันแพ้น้ำและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย

จากการศึกษากฎหมายและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 ฉบับ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 ⁽²²⁻²³⁾
2. พระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ⁽²⁴⁾
3. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ⁽²⁵⁻²⁶⁾
4. พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2551 ⁽²⁷⁾
5. ประมวลกฎหมายอาญา ⁽²⁸⁾
6. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ⁽²⁹⁾
7. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ⁽³⁰⁾
8. พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545 ⁽³¹⁾

ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการทำฟันแพ้น้ำและฟันเทียมที่ผิดกฎหมายตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำฟันแพ้น้ำและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย

ที่	ความเกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1	1.1 สถานที่ที่มีการประกอบวิชาชีพทันตกรรม	พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 ◆ มาตรา 16 ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการสถานพยาบาล เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ◆ มาตรา 24 วรรคหนึ่ง ห้ามมิให้บุคคลใดดำเนินการสถานพยาบาล เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ◆ มาตรา 57 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 16 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 24 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลจะสั่งริบบรรดาสิ่งของที่ใช้ในการประกอบกิจการสถานพยาบาลด้วยก็ได้	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
	1.2 สถานที่ผลิต หรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์	พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2551 ◆ มาตรา 15 ผู้ใดประสงค์จะผลิต หรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ต้องจดทะเบียนสถานประกอบการต่อผู้อนุญาต การขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียนสถานประกอบการตาม	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 6 ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำฟันแพ้น้ำและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย (ต่อ)

ที่	ความเกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		วรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ◆ มาตรา 85 ผู้ใดผลิต หรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ โดยไม่จดทะเบียนสถานประกอบการตาม มาตรา 15 วรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ	
2	ผู้ให้บริการ 2.1 ไม่ใช่ทันตแพทย์มาประกอบวิชาชีพทันตกรรม	พระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ◆ มาตรา 28 ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมทำการประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือแสดงด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพดังกล่าว โดยมีได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต ◆ มาตรา 50 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 28 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	ทันตแพทยสภา (หมายเหตุ: ยังไม่มีการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่)
	2.2 ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลไม่ควบคุมและดูแลมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมทำการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในสถานพยาบาล (กรณีทันตแพทย์ปลอมในสถานพยาบาล)	พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 ◆ มาตรา 34 (1) ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ ควบคุมและดูแลมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทำการประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล ◆ มาตรา 63 ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรา 34 (1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 6 ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำฟันแพชชั่นและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย (ต่อ)

ที่	ความเกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2.3 ผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการสถาน พยาบาล ไม่จัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพ ทันต-กรรมตลอดเวลาที่เปิดทำการ (กรณีทันตแพทย์ ปลอดภัยในสถานพยาน พยาบาล และไม่พบทันต แพทย์ในเวลาที่เปิดทำการ)	พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 ♦ มาตรา 35 ให้ ผู้รับ อนุญาต และ ผู้ดำเนินการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ (1) จัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพใน สถานพยาบาลตามวิชาชีพและจำนวนที่ กำหนดในกฎกระทรวงตลอดเวลาทำการ ♦ มาตรา 65 ผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 35 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (หมายเหตุ: อัตราโทษ สามารถส่งคณะกรรมการ เปรียบเทียบปรับได้)
3	วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ 3.1 ลวดจัดฟันแพชชั่น (แยกจากเครื่องมือแพทย์ โดยคู่มือผู้ประสงค์ว่าใช้ เป็นการ จัดฟันแพชชั่น หรือ การจัดฟันโดยผู้ประกอบ วิชาชีพทันตกรรม หากใช้ เพื่อการจัดฟันแพชชั่น จะ เข้าข่ายเป็นสินค้าห้ามขาย)	พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 มาตรา 56 ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่ง ของคณะกรรมการซึ่งสั่งห้ามขายสินค้าเป็น การชั่วคราวตามมาตรา 36 วรรคหนึ่ง หรือ ฝ่าฝืน หรือไม่ ปฏิบัติ ตาม คำสั่ง ของ คณะกรรมการตามมาตรา 36 วรรคสอง ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน ห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้ประกอบ ธุรกิจตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ผลิตเพื่อขายหรือ เป็นผู้สั่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อ ขายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตาม วรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตราย ต้อง ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ♦ คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ 10/2552 เรื่อง ห้ามขายสินค้าลวดจัดฟัน แพชชั่น	สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค

ตารางที่ 6 ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำฟันแพ้น้ำและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย (ต่อ)

ที่	ความเกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	3.2 ฟันปลอม (ฟันเทียม)	พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ.2551 ◆ มาตรา 4 “เครื่องมือแพทย์” หมายความว่า (1) เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องกล วัตถุที่ ใช้ใส่เข้าไปในร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ น้ำยาที่ใช้ตรวจในห้องปฏิบัติการ ผลิตภัณฑ์ ซอฟต์แวร์ หรือวัตถุอื่นใด ที่ ผู้ผลิตมุ่งหมายเฉพาะสำหรับใช้อย่าง หนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ไม่ว่าจะใช้โดย ลำพัง ใช้ร่วมกันหรือใช้ประกอบกับสิ่ง อื่นใด (ก) ประกอบโรคศัลปะ ประกอบวิชาชีวะ เวชกรรม ประกอบวิชาชีวะการพยาบาล และการผดุงครรภ์ ประกอบวิชาชีวะทันต- กรรม ประกอบวิชาชีวะเทคนิคการแพทย์ ประกอบวิชาชีวะกายภาพบำบัด และ ประกอบวิชาชีวะการสัตวแพทย์ตาม กฎหมายว่าด้วยการนั้นหรือประกอบ วิชาชีวะทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่น ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ข) วินิจฉัย ป้องกัน ติดตาม บำบัด บรรเทา หรือรักษา โรคของมนุษย์หรือ สัตว์ (ค) วินิจฉัย ติดตาม บำบัด บรรเทา หรือ รักษา การบาดเจ็บของมนุษย์หรือสัตว์ (ง) ตรวจสอบ ทดแทน แก้ไข ดัดแปลง พยางค์ คำ หรือจุดด้านกายวิภาคหรือ กระบวนการทางสรีระของร่างกายมนุษย์ หรือสัตว์	สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 6 ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำฟันแพ้น้ำและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย (ต่อ)

ที่	ความเกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		(จ) ควบคุมประกอบหรือช่วยชีวิตมนุษย์หรือสัตว์ (ฉ) คุมกำเนิด หรือช่วยการเจริญพันธุ์ของมนุษย์หรือสัตว์ (ช) ช่วยเหลือหรือช่วยชดเชยความทุพพลภาพหรือพิการของมนุษย์หรือสัตว์ (ซ) ให้ข้อมูลจากการตรวจสิ่งส่งตรวจจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการแพทย์หรือการวินิจฉัย (ฌ) ทำลายหรือฆ่าเชื้อสำหรับเครื่องมือแพทย์ (2) อุปกรณ์ หรือส่วนประกอบของเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องกล ผลิตภัณฑ์ หรือวัตถุตาม (1) (3) เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องกล ผลิตภัณฑ์ หรือวัตถุอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดว่าเป็นเครื่องมือแพทย์ ◆ ผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมายของสิ่งที่กล่าวถึงตาม (1) ซึ่งเกิดขึ้นในร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ ต้องไม่เกิดจากกระบวนการทางเภสัชวิทยา วิทยาภูมิคุ้มกันหรือปฏิกิริยาเผาผลาญให้เกิดพลังงานเป็นหลัก	
4	กระบวนการดำเนินคดี	ประมวลกฎหมายอาญา ◆ บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและ	กระทรวงยุติธรรม

ตารางที่ 6 ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำพันธพหุชั้นและพันธพหุเทียมที่ผิดกฎหมาย (ต่อ)

ที่	ความเกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		กำหนดโทษไว้และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำ ความผิดนั้นต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ใน กฎหมาย ◆ มาตรา 157 ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดย ทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึง สิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสอง หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	
		ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ◆ ให้ศาลและเจ้าพนักงานทั้งหลาย ผู้ดำเนิน คดีอาญาตลอดราชอาณาจักร ปฏิบัติการ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ เว้น แต่ศาลซึ่งมีวิธีพิจารณาพิเศษไว้ต่างหาก ◆ มาตรา 57 จะจับ ชัง จำคุก หรือค้นในที่ รโหฐานหาตัวคนหรือสิ่งของต้องมีคำสั่ง หรือหมายของศาลสำหรับกรนั้น ◆ มาตรา 59/1 ก่อนออกหมาย จะต้อง ปรากฏพยานหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ ศาลเชื่อได้ว่ามีเหตุที่จะออกหมาย คำสั่งศาลให้ออกหมายหรือยกคำร้อง จะต้องระบุเหตุผลของคำสั่งนั้นด้วย	กระทรวงยุติธรรม
5	การกระทำใดๆ ทาง เครือข่ายอินเทอร์เน็ต	พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ◆ มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี	กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม

ตารางที่ 6 ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำพันธพื่นและพันธพื่นที่ผิดกฎหมาย (ต่อ)

ที่	ความเกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (1) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูล คอมพิวเตอร์ที่บิดเบือน หรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนหรือข้อมูล คอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา (2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน (3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา (4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ (5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)	

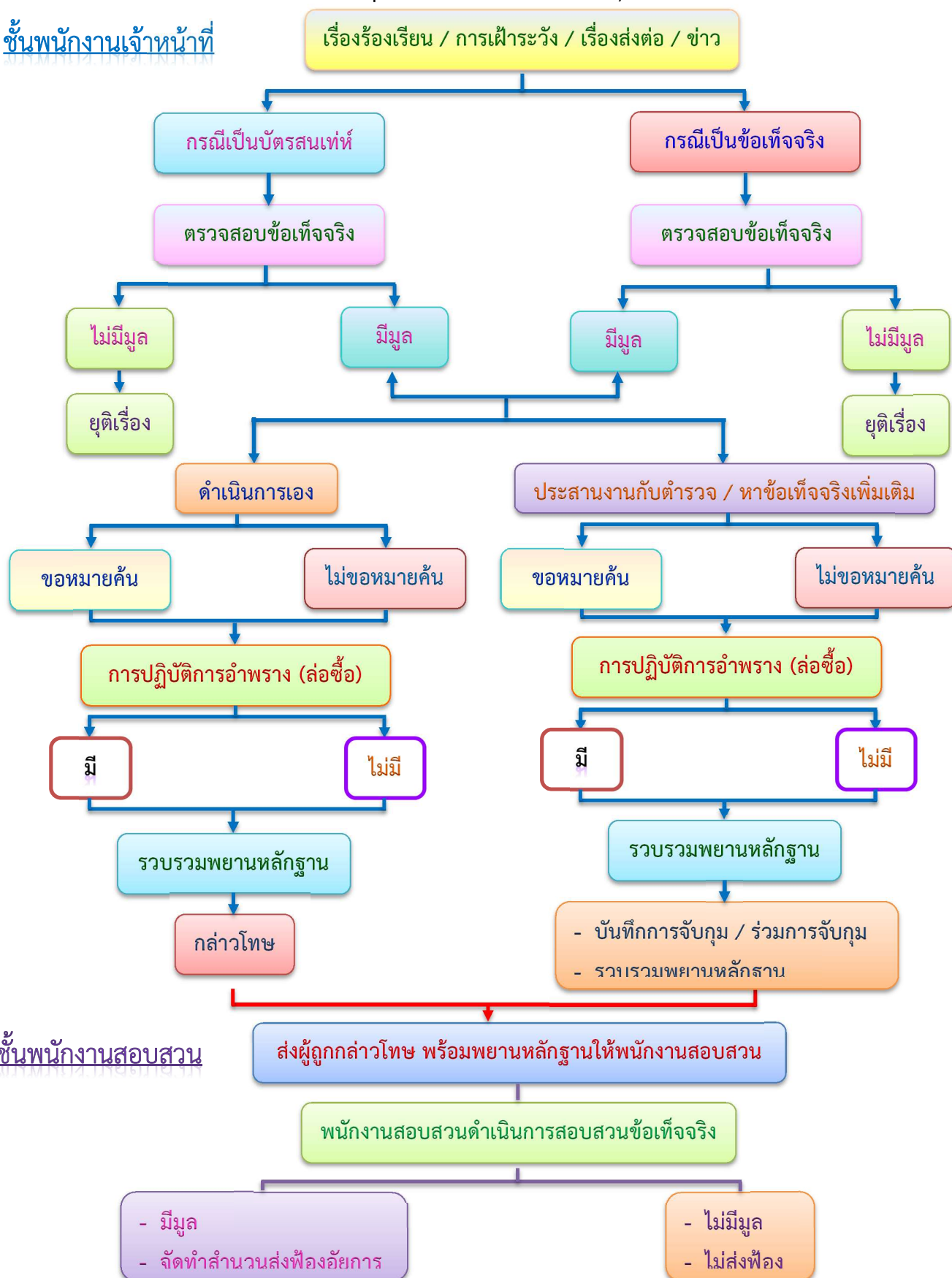
ตารางที่ 6 ความเกี่ยวข้องของกฎหมายที่มีต่อการทำพันธพหุคูณและพันธพหุคูณที่ผิดกฎหมาย (ต่อ)

ที่	ความเกี่ยวข้อง	พระราชบัญญัติ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (1) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้	
6	การขายตรง	พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ.2545 ◆ มาตรา 27 ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง เว้นแต่จะได้จดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรงตามพระราชบัญญัติ ◆ มาตรา 47 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 27 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่	สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค

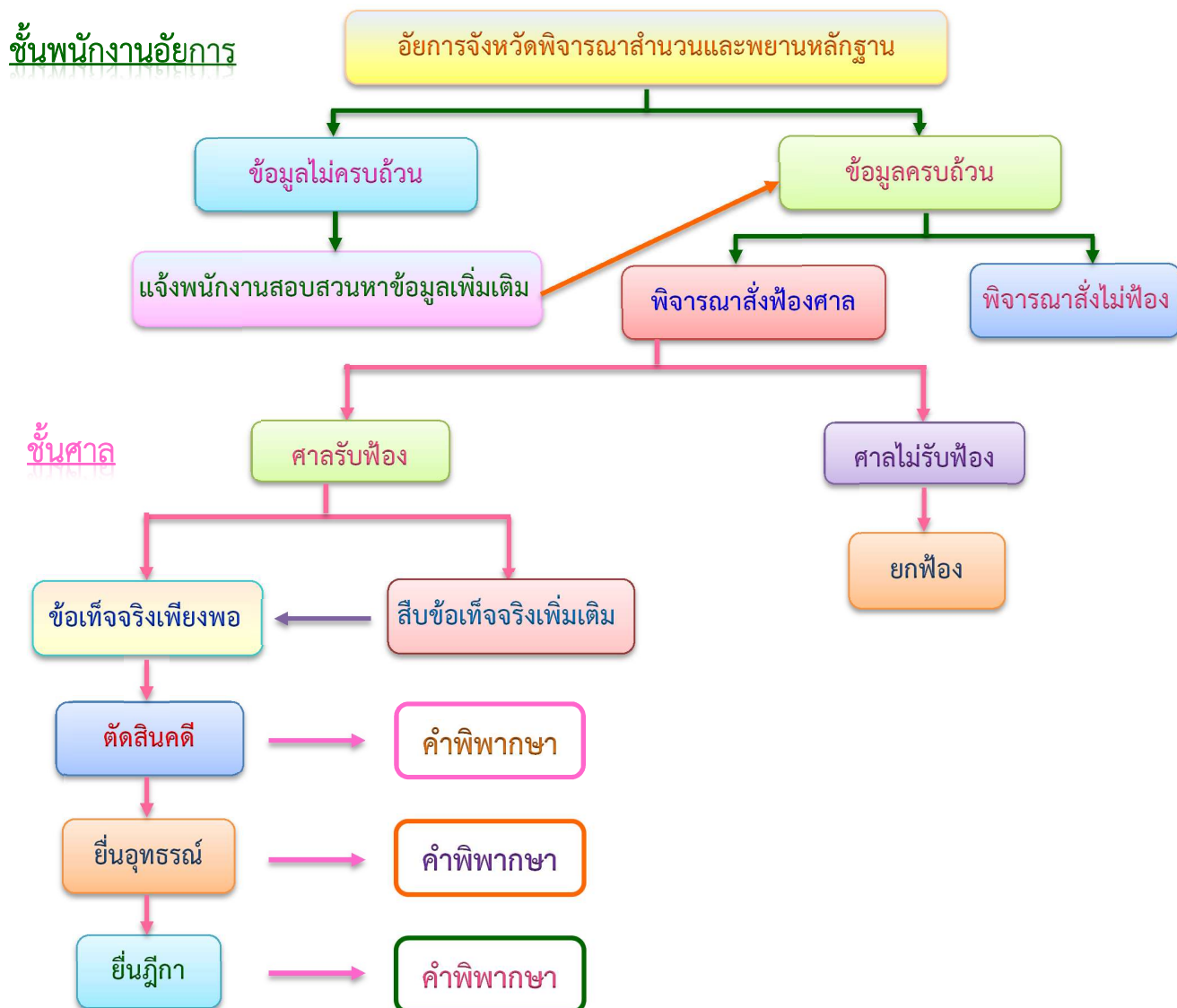
แผนภาพที่ 1 แผนผังแสดงขั้นตอนการดำเนินการจัดฟันแพชั่น / ฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย

(Standard Operation Procedure : SOP)

ชั้นพนักงานเจ้าหน้าที่

แผนภาพที่ 1 แผนผังแสดงขั้นตอนการดำเนินการจัดฟันแพชั่น / ฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย
(Standard Operation Procedure : SOP) (ต่อ)

ขั้นตอนการสืบสวนและดำเนินคดี

ขั้นตอนการสืบสวนและดำเนินคดี แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่เกิดจากการตรวจสอบฝ่าฝืนระวาง และกรณีที่เกิดจากการร้องเรียน ซึ่งต้องมีการผ่านกระบวนการดังต่อไปนี้

1. **การสืบสวน** เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ได้มากที่สุดเท่าที่สามารถกระทำได้ตามหลัก 5W 1H (ใครทำอะไรที่ไหนเมื่อไรทำไมอย่างไร) โดยเฉพาะกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้ตรวจพบเอง ต้องพยายามหาข้อเท็จจริงในขณะตรวจนั้นๆ เพื่อเป็นพยานหลักฐานในการส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาทางคดีและเปรียบเทียบปรับแต่ละจังหวัดได้พิจารณาสำหรับความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ หรือกรณีที่ไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ หรือผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้ส่งเปรียบเทียบปรับให้ดำเนินการส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี

2. **การเตรียมคดี** เมื่อได้ข้อเท็จจริงและหลักฐานเพียงพอแล้วตามข้อ 1 ให้จัดทำ

2.1. ประสานหน่วยงานที่เป็นเจ้าหน้าที่สืบสวนในการร่วมกันตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินงานตามกฎหมาย เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสถานีตำรวจภูธรในท้องที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสถานีตำรวจภูธรจังหวัด เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสถานีตำรวจภูธรภาค หรือกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค หรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี ขึ้นอยู่กับความพร้อม ลักษณะความซับซ้อนและปัจจัยอื่นๆ พร้อมนัดวันปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงการรักษาความลับของข้อมูลร่วมด้วย

2.2. เมื่อทราบหน่วยงานที่จะทำร่วมกันแล้ว ให้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการร่วมกันตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการตามกฎหมาย แก่ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้นๆ โดยแนบภาพถ่ายที่พบการกระทำผิดจริง พร้อมแผนที่ที่แสดงบ้านเลขที่ ที่ตั้งอย่างชัดเจนไปกับหนังสือ เพื่อขอหมายค้น

2.3. การเตรียมขอหมายค้น ต้องขอจากศาลที่อยู่ในพื้นที่เกิดเหตุ ทั้งนี้อาจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความชำนาญในการจับมากกว่าเป็นผู้ดำเนินการขอให้ โดยขอให้ใส่ชื่อเจ้าหน้าที่ของทางสาธารณสุขที่จะร่วมดำเนินคดีในวันนั้นลงไปเพื่อช่วยในการตรวจค้น ในกรณีที่ต้องมีการตรวจค้น

2.4. เตรียมสายลับ เนื่องจากความผิดบางอย่างต้องมีการใช้สายลับล่อซื้อ เพื่อให้ได้พฤติกรรมแห่งการกระทำผิดที่สมบูรณ์มากขึ้น และเป็นหลักฐานในการประกอบคดี เช่น การใช้สายลับเข้าไปขอรับการรักษาพยาบาล การใช้สายลับเข้าขอซื้อผลิตภัณฑ์ที่ผิดกฎหมาย เป็นต้น

2.5. เตรียมเงินและค่าใช้จ่ายในการล่อซื้อ ในการใช้สายลับล่อซื้อนั้น ต้องเตรียมเงินให้พอกับสิ่งที่จะล่อซื้อ หากใช้สายลับที่เป็นบุคคลภายนอกอาจต้องมีการจ่ายเงินค่าช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความเหมาะสม

2.6. เตรียมอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น อุปกรณ์ถ่ายภาพ อุปกรณ์บันทึกภาพ อุปกรณ์เก็บของกลาง ถุงขนาดต่างๆ กระดาษขาว ปากกาเมจิก กรรไกร กระดาษ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก พริ้นเตอร์ เป็นต้น

3. ขั้นตอนการปฏิบัติการ

3.1. นำหนังสือประสานหน่วยงานที่จะร่วมกันดำเนินคดีไปให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้นทำการตกลงและวางแผนร่วมกัน

3.2. ขอยกยศจ้าง หากจำเป็นต้องใช้

3.3. หากมีการล่อซื้อ ให้นำเงินที่จะใช้ไปถ่ายสำเนาไว้ และนำธนบัตรดังกล่าวไปลงบันทึกประจำวันเพื่อบันทึกหมายเลขธนบัตรที่ใช้ในการล่อซื้อไว้เป็นหลักฐาน

3.4. ส่งสายลับเข้าไปล่อซื้อ โดยใช้เงินตามข้อ 3.3 ในการล่อซื้อ โดยสายลับต้องจดจำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดได้ และทราบว่ามีผู้กระทำความผิดมีการเก็บเงินที่ใช้ล่อซื้อไว้ที่ใด

3.5. เมื่อสายลับได้ทำการได้สำเร็จ ส่งสัญญาณและให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่สืบสวนเข้าไปที่เกิดเหตุ และคอยระวังทางหนีได้ของผู้ต้องสงสัยทุกทาง

3.6. ตรวจสอบเงินที่พบในที่เกิดเหตุให้ตรงกับสำเนาธนบัตรที่ได้ลงบันทึกประจำวันไว้ ต้องเก็บภาพ และรายละเอียดเพื่อประกอบเป็นหลักฐานการกระทำผิด ว่ามีการเก็บเงินที่ไหน ใครเป็นคนรับเงิน เก็บเงิน ใครเป็นผู้ให้บริการ ของกลางที่ได้มีการหยิบมาจากตรงไหน เป็นต้น

3.7. การค้นและถามขณะเข้าทำการจับกุม หรือตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้องแสดงความบริสุทธิ์ใจ และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการค้นหรือตรวจสอบจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงให้นำตรวจค้นหรือตรวจสอบอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา เมื่อพบความผิดแล้วต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและสิทธิของผู้ถูกจับให้ทราบ ส่วนพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. 2551 ต้องมีการแสดงตัวพร้อมกับบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่

3.8. จัดทำบัญชีของกลางที่ใช้ในการกระทำผิด บัญชีของกลางต้องแสดงข้อความในฉลากให้ชัดเจนครบถ้วน การนับจำนวนของกลางก็ต้องมีความถูกต้อง อย่าใช้การประมาณการ ซึ่งต้องทำต่อหน้าผู้ถูกจับและให้ผู้ถูกจับเซ็นรับรองว่าของกลางดังกล่าวทั้งหมดเป็นของที่เกิดเหตุจริง โดยหลังทำการนับแล้วมีการปิดผนึกให้ผู้ต้องหาเซ็นกำกับบริเวณที่ปิดผนึกนั้นๆ อีกที

3.9. จัดทำบันทึกการจับกุม โดยให้เจ้าหน้าที่สืบสวนที่ร่วมจับช่วยทำเพราะมีความชำนาญการกว่า หากไม่ชำนาญต้องช่วยทำ ในการทำบันทึกจับกุมต้องมีการบรรยายพฤติกรรมความผิด ระบุตำแหน่งที่พบของกลางอย่างละเอียดรอบคอบ และมีการแจ้งข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องพร้อมสิทธิของผู้ถูกจับ

3.10. คัดเลือกพนักงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในทีมหนึ่งคนที่มีความพร้อมในการให้การ และอาจต้องขึ้นศาลเป็นตัวแทนในการกล่าวหาหรือเป็นพยานในการจับกุม แจ้งแก่พนักงานสอบสวนที่รับเรื่องหลังจากที่นำผู้ต้องหา ของกลาง พร้อมบันทึกจับกุมส่งมอบให้พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนต่อไป

3.11. ขอสำเนานบันทึกการจับกุมที่ส่งพนักงานสอบสวน พร้อมประจำวันเลขที่คดีที่พนักงานสอบสวนรับ ขอชื่อพร้อมเบอร์โทรศัพท์ติดต่อของพนักงานสอบสวนที่รับเรื่อง

4. การรายงานผลการปฏิบัติงานและติดตามผลคดี เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามข้อ 3 แล้ว ให้ทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้บังคับบัญชา หากเป็นเรื่องร้องเรียนให้รายงานผลให้ผู้ร้องเรียนทราบด้วย และควรมีหนังสือขอบคุณหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ในการร่วมดำเนินคดี หากเมื่อพ้นเวลาพอสมควรควรมีการขอทราบผลคดีกับพนักงานสอบสวนที่ทำคดี โดยอาจส่งเป็นหนังสือขอทราบผลคดีไปยังสถานีตำรวจหรือกองปราบปรามแล้วแต่กรณี หรืออาจทำไปที่ศาลหากทราบเลขคดีเพื่อรายงานผู้บังคับบัญชาทราบต่อไป

5. หากคดีผู้ต้องหาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ขอให้ส่งเรื่องให้แต่ละสภาวิชาชีพพิจารณาดำเนินการตามเหมาะสมต่อไป

ตัวอย่างกรณีศึกษา

1. กรณีร้านจัดฟันแฟชั่นวางขายชัดเจน มีป้ายจัดฟันแฟชั่น และวางสิ่งของในที่เปิดเผย เช่น ร้านในตลาดนัด เป็นต้น ไม่มีสายล่อซื้อและ/หรือลูกค้ำกำลังรับบริการ

หมายเหตุ: บางครั้งควรประเมินความเสี่ยงของสายลับในการต้องเข้าไปทำจริงด้วยว่าต้องมีการสูญเสียผิวหนังแบบถาวร หรือมีความเสี่ยงเกินไปหากต้องเข้าไปรับบริการ ในขณะที่หน้าร้านมีการวางขายลวดจัดฟันแฟชั่นชัดเจน พร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการขาย อาจดำเนินคดีในเรื่องห้ามขายสินค้าลวดจัดฟันแฟชั่นได้ทันที

ประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมวางแผนดำเนินการตรวจยึดจับกุม โดยทำหนังสือราชการ และแนบภาพถ่ายพร้อมแผนที่สถานที่ๆ พบการกระทำความผิด

ทำการตรวจยึดของกลางที่เกี่ยวข้อง เช่น ป้ายรับจัดฟันแฟชั่น ลวด โอริง เซน แบร์กเก็ต รีเทนเนอร์ เป็นต้น ทั้งนี้ในส่วนของผู้ประกอบการที่ใช้ประกอบทำลวดจัดฟันแฟชั่นขอให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นพยานช่วยให้การกับพนักงานสอบสวนว่าอุปกรณ์ของกลางรายการใดบ้างที่ใช้เป็นตัวลวดจัดฟันแฟชั่น

ทำบันทึกจับกุม บัญชีของกลาง แจ้งข้อกล่าวหา และส่งพนักงานสอบสวนในท้องที่ต่อไป

ข้อกล่าวหา	พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค 2522	
	ข้อกฎหมาย	โทษ
ขายสินค้าที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสั่งห้ามขาย	มาตรา 36 ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดขายสินค้าที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสั่งห้ามขาย (คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครอง)	มาตรา 56 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจนั้นเป็นผู้ผลิต

ข้อกล่าวหา	พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค 2522	
	ข้อกฎหมาย	โทษ
	ผู้บริโภคที่ 10/2552 เรื่อง ห้ามขายสินค้าลวดดัดฟันแฟชั่น) เพราะสินค้านั้นอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค	เพื่อขาย หรือเป็นผู้ส่ง หรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย ผู้กระทำความผิดระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. กรณีร้านจัดฟันแฟชั่น ไม่มีป้ายรับจัดฟันแฟชั่นหรือมีป้ายแต่ไม่ชัดเจน เช่น มีแค่สัญลักษณ์รูปยิ้มเห็นลวดจัดฟัน เป็นต้น และไม่วางของไว้ในที่เปิดเผย ต้องทำการส่งสายลับเข้าล่อซื้อ เพื่อให้พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิดชัดเจนยิ่งขึ้น ประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมวางแผนดำเนินการตรวจยึดจับกุม โดยทำหนังสือราชการและแนบภาพถ่าย พร้อมแผนที่สถานที่ๆ พบการกระทำความผิด หากเป็นที่รื้อถอนหรือต้องค้นควรทำการขออนุญาตค้นก่อนจับกุมร่วมด้วย ในกรณีส่งสายลับเข้าไปล่อซื้อ ควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเข้าแฝงตัวไปกับสายลับ เพื่อบันทึกภาพร่วมด้วยขณะทำการล่อซื้อ หรือหากสายลับมีความสามารถก็ให้ถ่ายรูปตัวเองขณะทำการล่อซื้อส่งออกมาให้เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมทราบว่าจะควรเข้าไปเมื่อไร และได้ภาพหลักฐานชัดเจน จะสามารถแจ้งข้อกล่าวหาเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพทันตกรรมและสถานพยาบาลได้ ธนบัตรที่ใช้ในการล่อซื้อจะต้องมีการลงบันทึกประจำวันไว้ที่สถานีตำรวจก่อนเพื่อเป็นหลักฐาน หากมีการชำระเงินต้องใช้ธนบัตรที่ลงบันทึกไว้แล้วเท่านั้น และทีมชุดจับกุมต้องหาธนบัตรนั้นให้พบเพื่อประกอบพฤติกรรมการกระทำความผิด

หมายเหตุ ข้อพึงระวัง หากไม่ใช่สายลับ แต่ใช้การจับซึ่งหน้าขณะให้บริการลูกค้า ต้องให้ลูกค้านั้นเป็นพยาน และต้องมั่นใจว่าไม่ใช่เป็นการสมยอมให้กระทำโดยไม่ได้คิดค่าใช้จ่าย

ทำบันทึกจับกุม บัญชีของกลาง แจ้งข้อกล่าวหา และส่งพนักงานสอบสวนในท้องที่ต่อไป ทั้งนี้ในส่วนของกลางควรแยกให้พนักงานสอบสวนทราบด้วยว่าอะไรบ้างที่ใช้ประกอบเป็นลวดจัดฟันแฟชั่น อะไรเป็นของกลางที่ใช้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมและสถานพยาบาล เพื่อให้ัยการสามารถรวบรวมเรื่องสั่งฟ้องได้

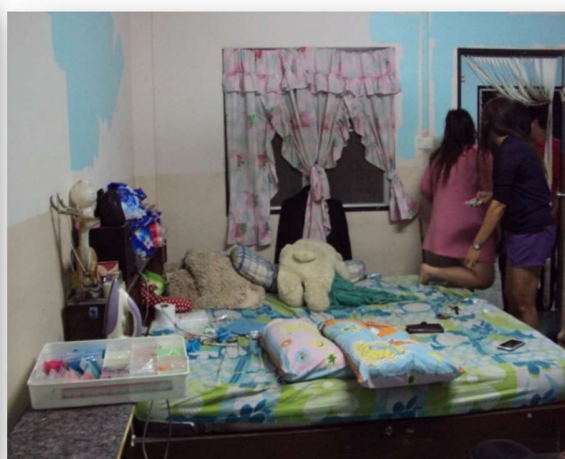

ข้อกล่าวหา	พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค 2522	
	ข้อกฎหมาย	โทษ
ขายสินค้าที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสั่งห้ามขาย	มาตรา 36 ผู้ประกอบธุรกิจผู้ใดขายสินค้าที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสั่งห้ามขาย (คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ 10/2552 เรื่อง ห้ามขายสินค้าลวดดัดฟันแฟชั่น) เพราะสินค้านั้นอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค	มาตรา 56 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจนั้นเป็นผู้ผลิตเพื่อขาย หรือเป็นผู้ส่ง หรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อกล่าวหา	พ.ร.บ.สถานพยาบาล 2541	
	ข้อกฎหมาย	โทษ
ประกอบกิจการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับอนุญาต	มาตรา 16 ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการสถานพยาบาล เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต	มาตรา 57 จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลจะสั่งริบบรรดาสิ่งของที่ใช้ในการประกอบกิจการสถานพยาบาลด้วยก็ได้
ดำเนินการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับอนุญาต	มาตรา 24 วรรคหนึ่ง ห้ามมิให้บุคคลใดดำเนินการสถานพยาบาล เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต	มาตรา 57 จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลจะสั่งริบบรรดาสิ่งของที่ใช้ในการประกอบกิจการสถานพยาบาลด้วยก็ได้

ข้อกล่าวหา	พ.ร.บ.วิชาชีพทันตกรรม 2537	
	ข้อกฎหมาย	โทษ
ประกอบวิชาชีพทันตกรรมโดยมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม	มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมทำการประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือแสดงด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพดังกล่าว โดยมีได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต	มาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

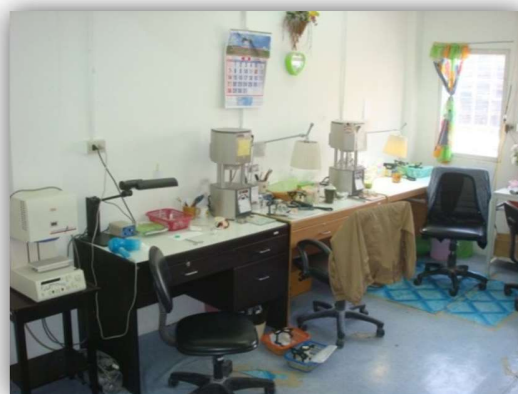
3. กรณีจัดฟันแฟชั่น ที่มีการโฆษณาตามเสาไฟ Facebook หรืออินเทอร์เน็ต ต้องมีการตามหาตัวคนที่แท้จริงก่อนถึงจะมีการดำเนินการจับกุมด้วย โดยใช้เทคนิคต่างๆ เข้ามาช่วย เช่น ทดลองสั่งซื้อและโอนเงินดูบัญชีผู้รับ การแกะรอยจากโปรไฟล์ ค้นหาโดเมนที่ตั้งของเว็บไซต์ หรือนัดหมายส่งสินค้าหรือให้บริการนอกสถานที่ เป็นต้น หากทราบสถานที่แน่ชัดก็ทำรายละเอียดรูปถ่ายพร้อมแผนที่ประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจและก็ดูลักษณะว่าเข้ากับการจับกุมกรณี 1 หรือ 2 ได้ไหม หากเป็นการบริการนอกสถานที่ก็ทำการประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจพร้อมวันเวลาที่นัดหมายเพื่อวางแผนล่อซื้อจับกุม คล้ายกรณี 2 เช่น กรณีนัดทำนอกสถานที่หลังจากจับแล้ว อาจให้ผู้ต้องหาพาไปที่เก็บของเพิ่มเติมต่อได้ นอกจากนี้หากพบการโฆษณาผ่านทางออนไลน์ควรมีการพริ้นหน้าเว็บไซต์นั้นๆ มาให้ผู้ต้องหาเซ็นรับรองว่าเป็นสื่อที่ตนเผยแพร่ออกไปจริงเพื่อเป็นพยานหลักฐานเพิ่มเติมอีกด้วย

แจ้งข้อกล่าวหาตามพฤติกรรมจับกุมที่พบอาจเป็นตามกรณีที่ 1 หรือ 2

4. กรณีพบสถานที่รับทำรีเทนเนอร์ หรือฟันปลอม แต่ไม่มีการประกอบวิชาชีพทันตกรรมโดยตรงในสถานที่นั้นๆ เป็นการรับงานพิมพ์ฟันมาอีกที เป็นสถานที่ผลิตรีเทนเนอร์ หรือฟันปลอมที่ไม่ได้มาจดทะเบียน ประธานเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมวางแผนดำเนินการตรวจยึดจับกุม โดยทำหนังสือราชการ และแนบภาพถ่าย พร้อมแผนที่สถานที่ๆ พบการกระทำความผิด และขอหมายค้น

ทำบันทึกจับกุม บัญชีของกลาง แจ้งข้อกล่าวหา และส่งพนักงานสอบสวนในท้องที่ต่อไป

ข้อกล่าวหา	พ.ร.บ.เครื่องมือแพทย์ 2551	
	ข้อกฎหมาย	โทษ
ผลิต หรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์โดยไม่จดทะเบียนสถานประกอบการต่อผู้อนุญาต	มาตรา 15 ผู้ใดประสงค์จะผลิตหรือนำเข้าเครื่องมือแพทย์ต้องจดทะเบียนสถานประกอบการต่อผู้อนุญาต การขอจดทะเบียนและการรับจดทะเบียนสถานประกอบการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง	มาตรา 85 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

5. กรณีทำฟันปลอมโดยไม่ใช้ทันตแพทย์ในสถานพยาบาล ต้องทำการส่งสายลับเข้าล่อซื้อ หลักการคล้ายกรณีที่ 2

ผู้ทำกระทำความผิดจะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ผู้ที่ไม่ใช่ทันตแพทย์ทำการประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบกิจการสถานพยาบาล และผู้ดำเนินการสถานพยาบาล โดยมีข้อกล่าวหาที่เกี่ยวข้องดังนี้

ข้อกล่าวหา	พรบ.สถานพยาบาล 2541	
	ข้อกฎหมาย	โทษ
ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลไม่ควบคุมและดูแลมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมทำการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในสถานพยาบาล	ม. 34 (1) ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมและดูแลมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลประกอบวิชาชีพผิดไปจากสาขา ชั้น หรือแผน ที่ผู้รับอนุญาตได้แจ้งไว้ในการขอรับใบอนุญาต หรือมิให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทำการประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาล	ม.63 จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
ผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการสถานพยาบาลไม่จัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมตลอดเวลาที่เปิดทำการ	มาตรา 35 (1) ให้ผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้ จัดให้มีผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลตามวิชาชีพและจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวงตลอดเวลาทำการ	มาตรา 65 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อกล่าวหา	พรบ.วิชาชีพทันตกรรม 2537	
	ข้อกฎหมาย	โทษ
ประกอบวิชาชีพทันตกรรมโดยมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม	มาตรา 28 ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมทำการประกอบวิชาชีพทันตกรรมหรือแสดงด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพดังกล่าว โดยมีได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต	มาตรา 50 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(เอกสารนี้สมมติขึ้นเพื่อใช้ประกอบการประชุมพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น)

(คำร้อง)

ขอหมายค้น

รับคำร้อง

เรียกสอบ

.....ผู้พิพากษา

ที่...../๒๕.....

ศาล.....จังหวัดลพบุรี.....

วันที่.....๒๑.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พุทธศักราช ๒๕๖๐....

ความอาญา

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ โดย นางพุมมีนา ผู้ร้อง

ข้าพเจ้า...นางพุมมีนา(นามสมมติ).....ตำแหน่ง.....เภสัชกรชำนาญการพิเศษ.....

อายุ ๔๕ ปี อาชีพรับราชการ สถานที่ทำงาน สำนักงานสาธารณสุข จ.ลพบุรี หมู่ที่ ๑
ตรอก/ซอย.....ถนน พหลโยธิน.....ตำบล/แขวง.....เขาสวยยอด อำเภอ /เขต.....เมืองลพบุรี.....จังหวัด.....ลพบุรี
โทรศัพท์.....๐-๔๔๔๔-๔๔๔๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ขอยื่นคำร้อง ขอออก
หมายค้นต่อศาล ดังมีข้อความที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. ด้วยปรากฏจากการสืบสวน / สอบสวนของ..พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ทราบว่าร้านจัดฟัน ตั้งอยู่ ณ อาคารพาณิชย์ไม่มีเลขที่ ติดกับร้าน ยาเขียวมะกอก (เลขที่ ๑๓๖) ม.๓ ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี มี นาย / นาง / นางสาว.....-..... อายุ.....ปี อาชีพ.....-.....ตำแหน่ง.....-.....เป็นเจ้าของบ้านหรือผู้ครอบครองมีพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการออกหมายค้น คือ มีการใช้สถานที่ดังกล่าวข้างต้นเปิดทำการตรวจรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมทั่วไป โดยมีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ในการวินิจฉัยอาการของโรค โดยบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมจากกระทรวงสาธารณสุข อันอาจเป็นการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. ๒๕๓๗ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอีกทั้งน่าจะมีการกระทำหรือพฤติกรรมหลอกลวงผู้บริโภค หากปล่อยไว้เนิ่นนานอาจทำให้เกิดความเสียหาย และเป็นอันตรายต่อผู้ที่หลงเชื่อและผู้ที่เข้าไปขอรับการรักษาพยาบาล ซึ่งสถานที่ดังกล่าวอยู่ภายในเขตอำนาจของศาลจังหวัดลพบุรี รายละเอียดข้อมูลและพยานหลักฐานพร้อมแผนที่สังเขป ปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

/
/

ข้อ ๒. ผู้ร้องประสงค์จะทำการตรวจค้นบ้านหรือสถานที่ดังกล่าว เพื่อ
พบและยึดสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ใต้สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา
พบและยึดสิ่งของซึ่งมิใช่เป็นความผิดหรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด
พบและยึดสิ่งของตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลตามสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งที่แนบมาพร้อมนี้
พบบุคคลที่ถูกหวั่นเหี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
พบบุคคลที่ถูกออกหมายจับตามสำเนาหมายจับที่แนบมาพร้อมนี้

จึงขอให้ศาลออกหมายค้นให้แก่...นางพุด มีนา พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑ ซึ่งเป็นหัวหน้าชุดใน
การตรวจค้นและคณะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามเอกสารแนบท้ายเพื่อเข้าตรวจค้นในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
ตั้งแต่วันที่๑๕.๐๐นาฬิกา ถึง เวลา.....นาฬิกา

/

ติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จสิ้นการตรวจค้น

ในการยื่นคำร้องนี้ ผู้ร้องได้มอบหมายให้.....
ตำแหน่ง.....ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาเป็นผู้นำคำร้อง
มายื่นต่อศาล และหากศาลเรียกสอบถามเมื่อใด ผู้ร้องพร้อมจะมาให้ศาลสอบในทันที

ผู้ร้อง

--

 เคย

/

 ไม่เคย ร้องขอให้ศาล.....จังหวัดลพบุรี.....
ออกหมายค้นบ้านหรือสถานที่ข้างต้น โดยอาศัยเหตุแห่งการร้องขอเดียวกันนี้หรือเหตุอื่น (ระบุ)
.....
และศาลมีคำสั่ง.....

ควรมีครบแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้ร้อง

(นางพุด มีนา)

ตำแหน่ง เกสเซอร์ชำนาญการพิเศษ

- ข้าพเจ้านายอังคาร ธันวา ตำแหน่ง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลพบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ขอ

รับรองว่าได้รับทราบการขอหมายค้นฉบับนี้ /-

(นายอังคาร ธันวา)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลพบุรี

หมายค้น

สำหรับศาลใช้

ที่ / ๒๕.....

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาล จังหวัดลพบุรี.....

วันที่ เดือน ...กุมภาพันธ์... พุทธศักราช๒๕๖๐.....

ความอาญา

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ โดย นางพูน มีนา ผู้ร้อง
หมายถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลพบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี.....

ด้วยศาลเห็นมีเหตุสมควรให้ค้นสถานที่ /อาคารพาณิชย์ไม่มีเลขที่ ติดกับร้านยาเขียวมะกอก
ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๑๑ หมู่ ๑ ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ตามแผนที่สังเขปแนบท้าย

☒

เพื่อพบและยึดสิ่งของ * ..เอกสาร ยา และอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้ในการตรวจรักษา.....

☒

ซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน ใ้ส่วนมูลฟ้องหรือพิจารณา

☒

ซึ่งมีไว้เป็นความผิดหรือได้มาโดยผิดกฎหมาย หรือได้ใช้ หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด

☐

ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

☐

เพื่อพบ * ..

☐

บุคคลที่ถูกหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

☐

บุคคลที่ถูกออกหมาย จับตามหมายจับเลขที่ /..... ลงวันที่

.....ซึ่งออกโดย.....

จึงออกหมายค้นนี้ให้.....นางพูน มีนา.....

ตำแหน่ง.....เภสัชกรชำนาญการพิเศษ และคณะฯ รายนามแนบท้าย.....มีอำนาจค้น

สถานที่ / บ้านข้างต้นได้ในวันที่๒๒..... เดือนกุมภาพันธ์..... พุทธศักราช๒๕๖๐.....

เวลา๑๕.๐๐..... นาฬิกา ถึง ☐ เวลา นาฬิกา ☐ / ติดต่อกันไปจนกว่า

จะเสร็จสิ้นการตรวจค้น

เมื่อค้นได้ตามหมายนี้แล้วให้ส่งของกลาง.....

พร้อมบันทึกการค้นและบัญชีสิ่งของ (ถ้ามี) ไปยัง พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองลพบุรี

เพื่อจัดการตามกฎหมายต่อไป

..... ผู้พิพากษา

หมายเหตุ : * ให้ระบุชื่อหรือรูปพรรณบุคคลหรือลักษณะสิ่งของที่ต้องการค้น

(***เอกสารนี้สมมติขึ้นเพื่อใช้ประกอบการประชุมพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น***)

บันทึก

วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕.....

เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายได้แจ้งข้อความในหมายให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ และได้ส่งหมายให้ตรวจดูแล้ว

..... เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมาย

ข้าพเจ้าผู้มีนามข้างท้ายนี้ ได้รับทราบข้อความในหมาย และได้ตรวจดูหมายแล้ว.

รายนามคณะผู้เข้าร่วมตรวจค้น

๑. นายพลหัส เมฆา	ตำแหน่ง	เภสัชกรชำนาญการ
๒. นางศุภร์ กัญยา	ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานเภสัชกรรมชำนาญงาน
๓. นางสาวเสาร์ พฤษภา	ตำแหน่ง	เภสัชกรปฏิบัติการ
๔. พตท. ผู้พิทักษ์ สันติราษฎร์	ตำแหน่ง	สวส. สภ.เมืองลพบุรี
๕. รตอ. ปกป้อง ประชาชน	ตำแหน่ง	รอง สวส. สภ.เมืองลพบุรี
๖. ดต. เพื่อประชา อยู่เย็น	ตำแหน่ง	ผบ.หมู่ สภ.เมืองลพบุรี

รายงาน
กระบวนการ
พิจารณา

คำร้องเลขที่ /๒๕๖๐
หมายเลขที่ /๒๕๖๐

ศาลจังหวัดลพบุรี

วันที่..๒๒.....เดือน.....กุมภาพันธ์.....พุทธศักราช ...๒๕๖๐.....

ความอาญา

ข้าพเจ้า นางพุธ มีนา พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พรบ.สถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๑ ผู้ร้อง
ผู้พิพากษาออกนั่งพิจารณาคดีนี้เวลา.....นาฬิกา

วันนี้นางพุธ มีนา..... ตำแหน่ง .เภสัชกรชำนาญการพิเศษ
ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลออกหมายค้น

สอบพยานผู้ร้องซึ่งเบิกความประกอบพยานหลักฐานที่แนบมาพร้อมคำร้อง จำนวน...๑. ปาก
คดีเสร็จสิ้นการไต่สวน ให้รอฟังคำสั่ง./อ่านแล้ว

.....ผู้พิพากษา บ้นทีก / อ่าน

.....ผู้ร้อง

คำสั่ง

พิเคราะห์พยานหลักฐานของผู้ร้องแล้วเห็นว่า.....

.....
.....
.....
.....
.....

กรณีมีเหตุอันสมควรที่จะออกหมายค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๙
อนุญาตให้ออกหมายค้นตามขอ โดยให้ค้นวันที่...๒๒....เดือน..กุมภาพันธ์...พุทธศักราช.๒๕๖๐
ตั้งแต่วันที่.....นาฬิกา ถึงเวลาติดต่อกันไปจนกว่าจะสิ้นการตรวจค้น และให้ส่งบันทึกการตรวจค้น ต่อศาล
ภายใน.....วัน

ให้ถ่ายสำเนา.....

.....เพื่อเก็บไว้กับคำร้องและสำเนาหมาย

ได้อ่านคำสั่งให้ผู้ร้องฟังโดยชอบแล้ว./อ่านแล้ว

.....ผู้พิพากษา

.....ผู้ร้อง

(***เอกสารนี้สมมติขึ้นเพื่อใช้ประกอบการประชุมพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น***)

บันทึกการจับกุม

บันทึกที่ งานสืบสวน สภ.เมืองลพบุรี

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

บันทึกนี้จัดทำขึ้นไว้เพื่อแสดงว่า วันที่(๒๒ ก.พ.๖๐) เวลาประมาณ ๑๖.๓๐ น. โดยมีเจ้าพนักงานตำรวจ สภ.เมืองลพบุรี โดยมี พตท.ผู้พิทักษ์ สันติราษฎร์ สวส.สภ.เมืองลพบุรี, รตอ.ปกป้อง ประชาชน, ดต.เพื่อประชา อยู่เย็น เป็นผู้จับกุม โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย นางพุด มีนา, นายพลหัส เมษา, นางศุภกร กันยา, นางสาวเสาร์ พฤษภา ร่วมการตรวจสอบ

ได้จับกุมตัว น.ส.พลอยใสหรืออ้อย พันสวย (นามสมมติ) อายุ ๒๒ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๑๑๑ หมู่ที่ ๙ ต.เขาสามยอต อ.เมือง จ.ลพบุรี เลขบัตรประจำตัว ๑-๑๑๑๑-๑๑๑๑๑-๑๑-๑ ผู้ต้องหา

พร้อมด้วยของกลางคือ

๑. ธนบัตรล่อนับใบละ ๑,๐๐๐ บาท จำนวน ๑ ใบ หมายเลขประจำธนบัตร ๗๗๔๔๑๗๖๙ (ซึ่งลงประจำวันที่ ๓๐ เวลา ๑๔.๕๐ น. ของวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐)	
๒. สำเนาภาพถ่ายธนบัตรล่อนับ จำนวน ๑ ใบ	๓. ยาแบบหล่อฟัน ๒ ชิ้น
๔. Resin composite (วัสดุยึดติด bracket กับฟัน) ๒ หลอด	๕. กรดกัดฟัน ๑ หลอด
๖. Bracket สำหรับใส่ลวดดัดฟัน ๖ ชุด	๗. O-ring ยางสำหรับจัดฟัน ๓๑๔ ชุด
๘. C-chain ยางสำหรับดึงฟัน ๑๒ ชิ้น	๘. ถ้วยผสมวัสดุพิมพ์ปาก ๑ ชิ้น
๑๐. Bonding (กาวสำหรับยึดติดวัสดุกับผิวฟัน) ๑ หลอด	๑๑. Arch wire ลวดสำหรับดัดฟัน ๓๐ เส้น
๑๒. Alginate วัสดุพิมพ์ปาก ๑ ถ้วย	๑๓. เครื่องกรอฟันที่ประดิษฐ์เอง ๑ ชิ้น
๑๔. พู่กันทาการสำหรับยึดติดวัสดุกับผิวฟัน ๑๙ อัน	๑๕. Explorer สำหรับแกะยางจัดฟัน ๑ ชิ้น
๑๖. Forceps คีมคีบทางทันตกรรม ๒ ชิ้น	๑๗. คีมตัดลวดในช่องปาก ๑ ชิ้น
๑๘. คีมตัดลวดนอกช่องปาก ๑ ชิ้น	๑๘. คีมตัดลวด ๑ ชิ้น
๒๐. แก้วน้ำ ๕ ใบ	๒๑. Tray สำหรับพิมพ์ปาก ๘ ชิ้น
๒๒. ถ้วยใส่กรดกัดฟันและกาวสำหรับยึดติดวัสดุกับผิวฟัน ๑ ชิ้น	๒๓. เครื่องมือสำหรับกันริมฝีปาก ๑ ชิ้น
๒๔. Spatula ไม้พายเหล็กสำหรับผสมวัสดุพิมพ์ปาก ๑ ชิ้น	๒๕. เตียงสำหรับใช้ทำฟัน ๑ เตียง
๒๖. ถังมือตรวจโรคใช้แล้ว ๑๐ ชิ้น	๒๗. ถังมือตรวจโรค ๒ กล่อง

โดยกล่าวหาว่า “ประกอบกิจการและดำเนินการสถานพยาบาลโดยไม่ได้รับอนุญาต (พ.ร.บ.สถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๙ ม.๑๖, ๒๔, ๕๗) และประกอบวิชาชีพทันตกรรมโดยไม่ได้รับขึ้นทะเบียนและไม่มีใบอนุญาต (พ.ร.บ.วิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.๒๕๓๗ ม.๒๘, ๕๐) ขายสินค้าที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีคำสั่งห้ามขาย (พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๖ ม.๓๖วรรคสอง, ๕๖)”

ผู้ต้องหาได้รับทราบตามสิทธิตามกฎหมาย ดังนี้

๑. มีสิทธิที่จะไม่ให้การก็ได้และถ้อยคำของผู้ถูกจับกุมอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
๒. มีสิทธิพบและปรึกษานายความ หรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ
๓. แจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุม ถ้าไม่เป็นอุปสรรคต่อการจับหรือควบคุมและ/หรือปัญหาด้านความปลอดภัย
๔. ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร่งด่วนเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วย

ผู้ต้องหาได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้วให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหาด้วยความสมัครใจ โดยไม่มีใครบังคับ

ผู้ต้องหาด้วยประการใดๆ โดยรับว่าเมื่อประมาณ ๔-๕ เดือนก่อนถูกจับกุมตนได้เช่าอาคารพาณิชย์ไม่มีเลขที่ ติดกับร้านยาเขียวมะกอก หมู่ที่ ๑ ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี เดือนละ ๖,๐๐๐ บาท เพื่อเปิดร้านตรวจรักษาผู้ป่วยทางทันตกรรมทั่วไป จำหน่ายและให้บริการจัดฟันแพชั่น โดยตนได้ใช้อุปกรณ์และเครื่องทางการแพทย์ในการวินิจฉัยอาการของโรค ซึ่งตนไม่ได้ขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทันตกรรม ใบอนุญาตประกอบกิจการและดำเนินการสถานพยาบาลแต่อย่างใด

พฤติการณ์ในการจับกุม เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมได้รับการประสานจากพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรีว่า มีการลักลอบเปิดคลินิกทันตกรรมโดยไม่มีใบอนุญาตที่บริเวณอาคารพาณิชย์ไม่มีเลขที่ ติดกับร้านยาเขียวมะกอก หมู่ที่ ๑ ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี วันที่ (๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) เวลา ๑๐.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ตาม พรบ.สถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๕๑โดยนางพุด มินา เกสขกรชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดลพบุรี เพื่อออกหมายค้นอาคารพาณิชย์ห้องเช่าดังกล่าว ซึ่งศาลได้ออกหมายค้นเลขที่ ค ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ให้ ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรีได้ร่วมกันวางแผนการตรวจค้นและจับกุม โดยใช้วิธีการล่อซื้อโดยจะได้นำสายลับเข้าไปใช้บริการจัดฟันแพชั่นภายในอาคารพาณิชย์ดังกล่าว จากนั้นได้นำธนบัตรของการลำดับที่ ๑ ลงประจำวันไว้ที่ สภ.เมืองลพบุรี ข้อ ๓๐ เวลา ๑๔.๓๐ น. ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยทำการตรวจค้นตัวสายลับก่อนไปทำการล่อซื้อแล้วไม่พบสิ่งของผิดกฎหมายแต่อย่างใด จึงได้มอบธนบัตรที่ใช้ในการล่อซื้อให้กับสายลับ เข้าไปใช้บริการที่ร้านดังกล่าว สักครู่สายลับได้ส่งสัญญาณว่าได้รับบริการจัดฟันเสร็จสิ้นและได้ส่งธนบัตรล่อซื้อให้แก่ผู้ที่ทำฟันแล้ว จากนั้นเวลา ๑๕.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมได้เข้าไปตรวจสอบยังร้านดังกล่าว เมื่อไปถึงพบ น.ส. พลอยใส พันสวย หรืออ้อยๆ (ทราบชื่อ-สกุลในภายหลัง) ผู้ต้องหา ซึ่งสายลับแจ้งว่าเป็นผู้จัดฟันแพชั่นให้ ยืนอยู่ข้างเตียงสำหรับทำฟัน ใส่ถุงมือตรวจโรคและกำลังให้บริการทำฟันให้กับลูกค้ารายอื่นอยู่ เจ้าหน้าที่เลยได้แสดงตนเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานเจ้าหน้าที่ แสดงหมายค้นให้กับ น.ส.พลอยใส หรืออ้อยๆ ตามหมายค้นของศาลจังหวัดลพบุรีที่ ค.๓/๒๕๖๐ ตรวจสอบดูแล้วรับว่าถูกต้องจึงขออนุญาตทำการตรวจค้น ก่อนทำการตรวจค้นเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจค้นได้แสดงความบริสุทธิ์ใจให้กับ น.ส.พลอยใส หรืออ้อยๆ ดูจนเป็นที่พอใจแล้วจึงได้ให้น.ส.พลอยใส หรืออ้อยๆ เป็นผู้นำการตรวจค้นภายในร้านดังกล่าว ผลการตรวจค้นพบธนบัตรชนิดต่างๆอยู่ในกล่องพลาสติกขมพู ภายในมีธนบัตรอยู่จำนวนหนึ่ง จึงได้สอบถาม น.ส. พลอยใส หรืออ้อยๆ แล้วรับรองว่าเป็นกล่องเก็บเงินของตนจริง จึงได้ตรวจสอบธนบัตรภายในกล่องดังกล่าว โดยนำสำเนาธนบัตร (ของกลางรายการที่ ๒) ออกมาตรวจสอบกับธนบัตรที่ตรวจค้นพบทันทีที่เกิดเหตุต่อหน้า น.ส. พลอยใส หรืออ้อยๆ ปรากฏว่ามีเลขหมวดอักษรตรงกับสำเนาธนบัตรของกลางจริง สอบถาม น.ส. พลอยใส หรืออ้อยๆ แล้วรับว่าธนบัตรของกลางดังกล่าวเป็นธนบัตรที่ได้มาจากการทำฟันให้กับสายลับที่มารับบริการโดยตนเป็นผู้ตรวจฟัน ทำการติดลวดจัดฟันแพชั่นให้กับสายลับ โดยคิดค่าบริการ ๘๐๐ บาทจากนั้นเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบพบอุปกรณ์ทำฟันภายในห้องโถงที่ให้บริการทำฟัน(ของกลาง

หมายเลข ๓-๒๗) ซึ่งใช้ในการประกอบการเป็นของกลาง และได้สอบถาม น.ส.พลอยใสหรือ อ้อย ขอตรวจสอบ ใบอนุญาตประกอบกิจการและดำเนินการสถานพยาบาล ใบประกอบวิชาชีพทันตกรรมของ น.ส. พลอยใส หรืออ้อย แต่ น.ส. พลอยใส หรืออ้อย ไม่สามารถนำมาแสดงได้ เนื่องจากไม่ได้รับใบอนุญาตดังกล่าว เจ้าหน้าที่จึงได้ตรวจยึดธนบัตร และอุปกรณ์การทำฟัน และแจ้งให้ทราบว่า การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดฐาน “ประกอบกิจการและดำเนินการ สถานพยาบาลโดยไม่ได้รับอนุญาต (พ.ร.บ.สถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๙ ม.๑๖, ๒๔, ๕๗), ประกอบวิชาชีพทันตกรรมโดยไม่ได้ขึ้นทะเบียนและไม่มีใบอนุญาต (พ.ร.บ.วิชาชีพ ทันตกรรม พ.ศ.๒๕๓๗ ม.๒๘, ๕๐) ขายสินค้าลดตัดฟันแพ้น้ำที่ค่าสังกะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ ๑๐/๒๕๕๒ มี คำสั่งห้ามขาย (พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๖ ม.๓๖วรรคสอง, ๕๖)” และได้แจ้งสิทธิในชั้นจับกุมให้ทราบ สอบถาม น.ส. พลอยใส หรืออ้อยว่า ผู้ต้องหาแล้วให้การรับ สารภาพตลอดข้อกล่าวหา เจ้าหน้าที่จึงได้จับกุมตัวไปยัง สภ.เมืองลพบุรี จัดทำบันทึกจับกุม นำตัวผู้ต้องหาพร้อมของ กลางนำส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

วันเดือนปีสถานที่จับกุม อาคารพาณิชย์ไม่มีเลขที่ ติดกับร้านยาเขียวมะกอก หมู่ที่ ๑ ต.ทะเลชุบศร

อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี ของวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เมื่อเวลาประมาณ ๑๕.๓๐ น.

อนึ่ง ในการจับกุมตัวผู้ต้องหาในครั้งนี้เจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกนายมิได้ทำร้าย ร่างกาย จิตใจ บังคับ ชูเชิญ หลอกลวง หรือสัญญาใดๆกับผู้ใด และผู้หนึ่งผู้ใดมิได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้ใดได้รับความเสียหาย สูญหาย เสื่อมค่า หรือเก็บไว้เป็นผลประโยชน์ส่วนตัวแต่อย่างใด ได้อ่านบันทึกการจับกุมนี้ให้ผู้ต้องหาฟังแล้วและให้ผู้ต้องหาอ่าน เองจนเป็นที่เข้าใจแล้วรับว่าถูกต้องจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ)	ผู้ต้องหา
(ลงชื่อ) พ.ต.ท.	ผู้จับกุม
(ลงชื่อ) ร.ต.อ.	ผู้จับกุม
(ลงชื่อ) ด.ต.	ผู้จับกุม
(ลงชื่อ)	ผู้จับกุม/บันทึก/อ่าน
(ลงชื่อ) นาง	พนักงานเจ้าหน้าที่
(ลงชื่อ) นาย	พนักงานเจ้าหน้าที่
(ลงชื่อ) นาง	พนักงานเจ้าหน้าที่
(ลงชื่อ) นางสาว	พนักงานเจ้าหน้าที่

หมายเหตุได้ทำสำเนา/คู่มือมอบให้ผู้ต้องหาและลงชื่อรับสำเนาเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อถึงที่ทำการ (พนักงานสอบสวน) และ เงินธนบัตร จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ที่ได้ใช้การล่อซื้อนั้น ผู้ต้องหาไม่ได้แย่งกรรมสิทธิ์ใดๆ โดยชุดจับกุมขอรับคืนเนื่องจาก เป็นเงินส่วนตัว

(ลงชื่อ)ผู้ต้องหา (ลงชื่อ).....ผู้จับกุม/ขอรับคืน

(๒๑)

คำให้การพยาน

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขคำที่ _____/๒๕๖๐

ศาล _____ จังหวัดลพบุรี _____

วันที่ ๒๒ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๐ _____

ความ _____ อาญา _____

ระหว่าง { ข้าพเจ้า นางพุด มีนา ผู้ร้อง _____ โจทก์
_____ จำเลย

ข้าพเจ้าพยานได้ปฏิญาณหรือสาบานตนแล้วขอให้การว่า

1. ข้าพเจ้าชื่อ นางพุด มีนา
 2. เกิดวันที่ ๑๒ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ อายุ ๔๔ ปี
 3. ตำแหน่งหรืออาชีพ รับราชการตำแหน่งเภสัชกรชำนาญการพิเศษ
 4. ตั้งบ้านเรือนอยู่ ๑๒๓๔ ม.๑ ต.เขาสายยอด อ.เมือง จ.ลพบุรี
 5. เกี่ยวพันกับคู่ความ ผู้ร้อง _____
- และขอให้การต่อไปว่าสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรีได้รับเรื่องร้องเรียนจาก นายจันทร์ สิงหา เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ว่า นางสาวเอ สิงหา ได้ไปรับบริการจัดฟันจากร้านจัดฟันแห่งหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ติดกับร้านยาเขียวมะกอก ภายใน บขส.ลพบุรี (รายละเอียดตามแผนที่ที่แนบมาพร้อมนี้) โดยร้านดังกล่าวไม่มีป้ายแสดงว่าเป็นคลินิกที่ได้รับอนุญาต ประกอบกิจการและดำเนินการสถานพยาบาล อีกทั้งผู้ให้บริการมีการให้บริการในลักษณะที่ไม่ใช่ทันตแพทย์ เกรงว่าจะ เป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคที่ไปรับบริการได้ จึงขอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรีดำเนินการตรวจสอบ ในการนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรีได้ดำเนินการตรวจสอบทางทะเบียนพบว่าสถานที่ดังกล่าวไม่ได้รับอนุญาตประกอบ กิจการและดำเนินการสถานพยาบาลแต่อย่างใด

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลาประมาณ ๑๑.๓๐ น.ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เข้าไปสังเกตการณ์ภายในสถานที่ ตามที่ร้องเรียนพบว่ามีนักเรียน ๓ คน นั่งอยู่ภายในร้าน ชั้นที่ ๑ จึงได้สอบถามทราบว่ามานั่งรอรับบริการจัดฟันซึ่ง ให้บริการอยู่ที่ชั้น ๒

ดังนั้น จึงเห็นว่าการให้บริการจัดฟันโดยบุคคลซึ่งมิใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพทันตกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพ ทันตกรรม พ.ศ.๒๕๓๗ อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้เข้ารับบริการได้ เข้าข่ายเป็นการหลอกลวงประชาชน เป็นการกระทำที่ ผิดฝ่าฝืนพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.๒๕๓๗ และ พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับที่แก้ไข เพิ่มเติม

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ.....ผู้ร้อง (พยาน)

(นางพุด มีนา)

ตำแหน่ง เภสัชกรชำนาญการพิเศษ

(เอกสารนี้สมมติขึ้นเพื่อใช้ประกอบการประชุมพนักงานเจ้าหน้าที่เท่านั้น)

- ၆ -

[illegible]

บทบาทพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจัดการปัญหาการจัดฟันแพ้นและฟันเทียมผิดกฎหมาย

ในการจัดการปัญหาการจัดฟันแพ้นและฟันเทียมที่ผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง อาจดำเนินการกิจกรรมดังนี้

1. การให้ความรู้ โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการจัดฟันว่ามีเหตุผลความจำเป็นอย่างไรในการจัดฟัน ทำให้ทราบถึงอันตรายของการจัดฟันแพ้นที่ไม่ได้มาตรฐานและเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ถูกต้องต่อการจัดฟันแพ้น ตลอดจนการให้ความรู้ในเรื่องอันตรายของการใช้ฟันเทียมที่ไม่ได้มาตรฐานที่จัดทำและให้บริการโดยบุคคลที่ไม่ใช่ทันตแพทย์แก่ประชาชนกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อาจจะหลงเชื่อไปใช้บริการจนอาจจะเกิดอันตรายที่ลุกลามจนยากแก่การรักษาเยียวยาได้ กลวิธีในการให้ความรู้ เช่น การจัดประชุมชี้แจงนักเรียน/นักศึกษา การเผยแพร่ผ่านระบบเสียงตามสายในหมู่บ้าน การจัดนิทรรศการ ฯลฯ

2. การตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสอดส่องว่ามีผู้กระทำความผิดในพื้นที่หรือไม่ เช่น ร้านที่จำหน่ายวัสดุจัดฟันแพ้น สถานที่เปิดให้บริการจัดฟันแพ้นที่ผิดกฎหมาย สถานที่เปิดให้บริการทำฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย การโฆษณาและจำหน่ายวัสดุจัดฟันแพ้น เมื่อพบพฤติการณ์การกระทำ อาจชี้แจงให้คำแนะนำผู้กระทำความผิดให้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรืออาจใช้มาตรการบังคับทางกฎหมายโดยการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด การตรวจสอบเฝ้าระวัง อาจเป็นไปตามแผนการดำเนินงานตรวจสอบเฝ้าระวังประจำปี หรือตรวจสอบตามที่มีการร้องเรียน หรือได้รับการส่งต่อจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือกรณีที่น่าสงสัยเป็นข่าวในสื่อมวลชนต่างๆ

3. การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด เมื่อพบการกระทำความผิดและมีการรวบรวมพยานหลักฐานได้ครบถ้วนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องทำเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อวินิจฉัยสั่งการ กรณีจะดำเนินคดีให้ตรวจสอบว่าความผิดที่พบผิดกฎหมายใด มาตราใด มีบทลงโทษอย่างไร กรณีมีโทษปรับสถานเดียวหรือความผิดที่สามารถเปรียบเทียบปรับได้และหน่วยงานได้รับมอบอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ ก็ให้เรียกผู้กระทำความผิดมาชำระค่าปรับ กรณีความผิดที่พบมีโทษจำคุก ก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชา เพื่อบอหมายบุคคลให้ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อส่งฟ้องดำเนินคดีในชั้นศาลต่อไป

4. การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ในการพิจารณาดำเนินคดีต้องประสานงานกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ หน่วยงานศาลยุติธรรม หน่วยงานคุมประพฤติ การสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ต้องประสานงานกับตำรวจหน่วยปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยี (ปอท.) กองบังคับการตำรวจปราบปรามการกระทำความผิดคดี

ผู้บริโภคร (บก.ปคบ.) การโฆษณาผิดกฎหมายทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ต้องประสานงานกับหน่วยงานคณะกรรมการกำกับสถานีวิทยุและโทรทัศน์แห่งชาติ (กสทช.) ประกาศสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เรื่องฟันแพชั่น ต้องประสานงานกับหน่วยงาน สคบ. เรื่องการประกอบวิชาชีพทันตกรรม ต้องประสานงานกับทันตแพทยสภา ตลอดจนการประกอบกิจการสถานพยาบาล ต้องประสานงานกับสำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรคศิลปะ (สพรศ.) และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ รวมทั้งการประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลจังหวัด และโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายสถานพยาบาลในระดับจังหวัด

ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 ทั้งนี้ เฉพาะในเขตท้องที่ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

1. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
2. นายแพทย์เชี่ยวชาญ นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ ทันแพทย์ และนิติกร ที่ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
3. เกสัชกร นักวิชาการสาธารณสุข และเจ้าพนักงานเภสัชกรรม ที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
4. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ / โรงพยาบาลทั่วไป ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน
5. หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ / โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน
6. ทันตแพทย์ เกสัชกร นักเทคนิคการแพทย์ และนักกายภาพบำบัด ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ / โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน
7. สาธารณสุขอำเภอหรือสาธารณสุขกิ่งอำเภอ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาจัดฟันแฟชั่นและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย

หน่วยงาน		เรื่องที่เกี่ยวข้อง
1	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สำนักสถานพยาบาลและการประกอบโรค ศิลปะ , สำนักกฎหมาย)	การประกอบกิจการสถานพยาบาลตาม พรบ. สถานพยาบาล
2	ทันตแพทยสภา	การประกอบวิชาชีพทันตกรรม ตาม พรบ.วิชาชีพ ทันตกรรม
3	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (กองเครื่องมือแพทย์)	การผลิต ขาย นำเข้า เครื่องมือแพทย์ ตาม พรบ. เครื่องมือแพทย์
4	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	ประกาศคณะกรรมการผู้บริโภค เรื่อง ฟันแฟชั่น เป็นสินค้าที่ห้ามจำหน่าย
5	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)	การโฆษณาที่ผิดกฎหมายทางสถานีวิทยุและ โทรทัศน์
6	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	การกระทำความผิดทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
7	กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (บก.ปอท.)	การสอบสวนการกระทำความผิดทางเทคโนโลยี
8	กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คดีคุ้มครองผู้บริโภค (บก.ปคบ)	การสอบสวนการกระทำความผิดคดีเกี่ยวกับการ คุ้มครองผู้บริโภค

เอกสารอ้างอิง

1. ธงชัย วชิรโรจน์ไพศาล. จากแฟชั่นจัดฟันสู่ “จัดฟันแฟชั่น” ได้ไม่คุ้มเสีย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : อูษาการพิมพ์; 2552.
2. สมาคมทันตแพทย์จัดฟันแห่งประเทศไทย. ความรู้เรื่องจัดฟันสำหรับประชาชน. [2559]. [อินเทอร์เน็ต]. [14 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaiortho.org/ความรู้เรื่องจัดฟันสำหรับ/>.
3. เดลทัล ดิสต้า. ชนิดของเครื่องมือจัดฟัน. [2559]. [อินเทอร์เน็ต]. [19 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : http://www.thai5dental.com/h_068.aspx?helD=068
4. ไอไลท์สไมล์. การเลือกถอดฟันแฟชั่น. [2557]. [อินเทอร์เน็ต]. [19 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.ilikesmile.com/ค้นหาบทความ-ถอดฟันแฟชั่น-1.html>.
5. อาลี เอ็กซ์เพรส. ทันตกรรมจัดฟันแยก. [2559]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก: http://th.aliexpress.com/promotion/promotion_separator-dental-promotion.html.
6. วี เชียงใหม่ เดลทัล คลินิก. ยางดึงฟัน ยางแยกฟัน. [2559]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.judfuns.com/elastic.php>.
7. เอเอสทีวี ผู้จัดการออนไลน์. จัดฟันแบบใส VS ใส่เหล็ก! เลือกวิธีจัดฟันให้ตรงปัญหา. [2556]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.manager.co.th/CelebOnline/ViewNews.aspx?NewsID=9560000063856>.
8. จัดฟัน สไมล์เลย. ยางจัดฟันคละสี (100 วง). [2557]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.judfunsmiley.com/product/137/ยางดึงฟันคละสี-ขนาด-3-16-100-วง>.
9. Hangzhou ALS Dental Appliance Co.,Ltd. Dental orthodontic reverse pull headgear [online]. 2011. [cite 2016 Feb 20]. Available from: URL: <http://www.ecw.com/product/3352702.html>
10. สมาคมทันตแพทย์จัดฟันแห่งประเทศไทย. อันตรายจากการจัดฟันแฟชั่น. [2557]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.thaiortho.org/judfun/tag/อันตรายจากการจัดฟันแฟชั่น/>.
11. เอเอสทีวี ผู้จัดการออนไลน์. รัฐสั่งฟันพวกขายสินค้าเถื่อนบนโซเชียลมีเดีย "หมอฟัน" เตือนติดลวดจัดฟันแฟชั่นเสี่ยง "โรคเอ่อ" [2556]. [อินเทอร์เน็ต]. [19 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.manager.co.th/Home/ViewNews.aspx?NewsID=9560000036326>

12. เฉลิมนวัฒน์ วงศ์สุวรรณ. จัดฟันแพ้น้ำอันตรายถึงชีวิต. [2552]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559].
เข้าถึงได้จาก : http://judfun.blogspot.com/2009_03_01_archive.html.
13. ธงชัย วชิรโรจน์ไพศาล. ปัญหาจัดฟันแพ้น้ำในสังคมไทย. [ไฟล์อิเล็กทรอนิกส์] [จัดฟันแพ้น้ำ สมาคม
จัดฟัน.pdf] ; 2560.
14. สนุกนิวส์ออนไลน์. หัวข้อข่าววันที่ 25 พฤศจิกายน 2558 “หมอฟันเตือน! คนใช้ติด HIV ไปจัดฟัน
เถื่อนมา-เสี่ยงแพร่เชื้อต่อ”. [2558]. [อินเทอร์เน็ต]. [14 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก :
<http://news.sanook.com/1904902/>.
15. ศูนย์พิษวิทยารามาธิบดี. ภาวะเป็นพิษจากสารตะกั่ว. [2559]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559].
เข้าถึงได้จาก : <http://med.mahidol.ac.th/poisoncenter/th/pois-cov/Lead>.
16. สุธาดา ศรีอรุณทัย. การศึกษาลักษณะฟันผุและการปล่อยไอออนโลหะของอุปกรณ์จัดฟันแพ้น้ำและ
อุปกรณ์จัดฟัน มาตรฐานในน้ำลายเทียม. [2556]. [อินเทอร์เน็ต]. [2 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.rsu.ac.th/rri/researchreadarticle.php?status=2 &lang=&id=374&idyear=2556>.
17. ศูนย์ความเป็นเลิศแห่งชาติด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและของเสียอันตราย (ศสอ.) จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ฐานความรู้เรื่องความปลอดภัยด้านสารเคมี “จัดฟันแพ้น้ำ” ใน Chemtrack
Newsletter ฉบับที่ 1 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552. [2552]. [อินเทอร์เน็ต]. [14 กุมภาพันธ์ 2559].
เข้าถึงได้จาก : <http://www.chemtrack.org/Doc/F610.pdf>.
18. คมชัดลึกออนไลน์. หัวข้อข่าววันที่ 24 สิงหาคม 2552 “สาวม.5 ดัดฟันแพ้น้ำกับคลินิกเสริมงามติด
เชื้อจนเสียชีวิตที่จังหวัดขอนแก่น”. [2552]. [อินเทอร์เน็ต]. [14 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.komchadluek.net/detail/20090824/25663/สาวม.5 ดัดฟันแพ้น้ำกับคลินิกเสริมงามติดเชื้อตาย.html>.
19. คมชัดลึกออนไลน์. หัวข้อข่าววันที่ 15 กันยายน 2552 “ดญ.ม.3 พักยาดับหลังจัดฟันแพ้น้ำได้ 2 เดือน”.
[2552]. [อินเทอร์เน็ต]. [14 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.komchadluek.net/detail/20090915/28544/28544.html>.
20. สนุกนิวส์ออนไลน์. หัวข้อข่าววันที่ 9 กรกฎาคม 2558 “สาววัย 16 ดัดฟันแพ้น้ำ เกิดแผลพุพอง”.
[2558]. [อินเทอร์เน็ต]. [14 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://news.sanook.com/1826903/>.
21. โรงพยาบาลทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. เตือนภัยฟันปลอมเถื่อน. [2556].
[อินเทอร์เน็ต]. [14 กุมภาพันธ์ 2560]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.info.dent.nu.ac.th/dentalHospital/index.php/2012-09-18-18-57-27/8-2013-03-25-09-21-57/54-2013-12-23-09-38-41>.

22. กองกฎหมาย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555 [2556]. [อินเทอร์เน็ต]. [18 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : http://law.hss.moph.go.th/uploadFiles/document/D00000000935_24908.pdf.
23. เกียรติศักดิ์ จิโรสถติกุล, ศศิเพ็ญ โมโนยกุล, ศิริพร อนันตพงศ์ และอารีวรรณ ปั่นแก้ว. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541 พร้อมด้วย กฎกระทรวงและประกาศกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี; 2546.
24. ทันตแพทย์สภา. พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.2537. [2559]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://dentalcouncil.or.th/regulation/dental1/wru2537.pdf>
25. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 และพ.ศ.2541. [2556]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : http://www.ocpb.go.th/download/law/พระราชบัญญัติ_1.pdf.
26. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2556. [2556]. [อินเทอร์เน็ต]. [20 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : http://www.ocpb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=4652.
27. กองควบคุมเครื่องมือแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ.2551. [2559]. [อินเทอร์เน็ต]. [22 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.fda.moph.go.th/fda-net/HTML/PRODUCT/mdcd/law/25.pdf>.
28. ส่วนสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ. ประมวลกฎหมายอาญา. [2557]. [อินเทอร์เน็ต]. [22 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://ilab.dopa.go.th/criminal/downloaddetail.html?t=2&id=133>.
29. ส่วนสอบสวนคดีอาญา สำนักงานสอบสวนและนิติการ. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. [2557]. [อินเทอร์เน็ต]. [22 กุมภาพันธ์ 2559]. เข้าถึงได้จาก : <http://web.krisdika.go.th/data/law/law4/%bb05/%bb05-20-9999-update.pdf>.
30. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550. [2556]. [อินเทอร์เน็ต]. [13 เมษายน 2559]. เข้าถึงได้จาก : http://mict.go.th/assets/portals/1/files/download/001_28_10.pdf.
31. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ.2545. [2552]. [อินเทอร์เน็ต]. [26 กุมภาพันธ์ 2560]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.dip.go.th/Portals/0/patuemoh/fatu/กฎหมาย/การค้าและการบริการ/พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง%20พ.ศ.%202545.pdf>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา

แบบสำรวจสถานการณ์การจัดฟันในวัยรุ่น ปี 2560

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจพฤติกรรมการจัดฟันของวัยรุ่นมัธยมศึกษาและปวช.

โปรดใส่เครื่องหมาย / ลง ใน () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ข้อมูลทั่วไป

- เพศ () ชาย () หญิง
- อายุปี
- กำลังศึกษา () มัธยมศึกษาปีที่ โรงเรียน..... จังหวัด
- () ปวช ปีที่ สถาบัน.....จังหวัด.....
- ท่านเคยหรือกำลังจัดฟันหรือไม่
 - () 1 ไม่เคยจัดฟัน กลุ่มที่ 1
 - () 2 เคยจัดฟันมาก่อน ปัจจุบันไม่ได้จัดแล้ว กลุ่มที่ 2
 - () 3 กำลังจัดฟันอยู่ (มีอุปกรณ์/เครื่องมือจัดฟันอยู่ในปาก) กลุ่มที่ 3

Tips

จัดฟันทางทันตกรรม เป็นการรักษาความผิดปกติ เช่น ฟันเรียงตัวผิดปกติ (ซ้อนเก) / การสบฟันที่ผิดปกติ เช่น ฟันล่างคร่อมฟันบน ฟันบน-ล่างสบกันแบบไม่สมดุล / ความผิดปกติของขนาดและความสัมพันธ์ของขากรรไกรต่อใบหน้า ผู้ให้การรักษาเป็นทันตแพทย์เฉพาะทางด้านการจัดฟัน

จัดฟันแฟชั่น เป็นการใส่เครื่องมือหรืออุปกรณ์เลียนแบบเพียงเพื่อให้ดูเหมือนว่าจัดฟัน(ทางทันตกรรม) โดยผู้ให้บริการมักเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติ ไม่มีใบประกอบวิชาชีพทางทันตกรรม ซึ่งถือว่าผิดกฎหมายและก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพช่องปาก

กลุ่มที่ 1 สำหรับผู้ที่ไม่เคยจัดฟัน

1. ในกรณีไม่เคยจัดฟันเลย ท่านต้องการจัดฟันหรือไม่

() 1 ไม่ต้องการ เพราะ

() 2 ไม่แน่ใจ เพราะ

() 3 ต้องการ เพราะ

คิดว่าจะไปจัดที่ไหน

() 1 จัดฟันกับทันตแพทย์ ที่ () คลินิก () โรงพยาบาล

() 2 จัดฟันกับร้านบริการจัดฟันแฟชั่น () ในห้างสรรพสินค้า () ที่ตลาดนัด () ร้านเสริมสวย

() 3 ซื้ออุปกรณ์/เครื่องมือมาใส่เอง จาก () ร้านค้า () ตลาดนัด หรือ () ออนไลน์

() 4 อื่นๆ ระบุ

2. ท่านรู้จัก “จัดฟันแฟชั่น” หรือไม่

() 1 รู้จัก

() 2 ไม่รู้จัก

3. ท่านรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับจัดฟันแฟชั่นจากที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1 เพื่อน/คนรู้จัก

() 2 สื่อสาธารณะ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์

() 3 สื่อโซเชียลและอินเทอร์เน็ต

() 4 บุคคลากรสาธารณสุข

4. ท่านคิดอย่างไร ถ้ามีคนชักชวนให้ท่านจัดฟันแฟชั่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1 ทำได้ไม่เป็นอันตราย

() 2 น่าลอง เพราะราคาไม่แพง

() 3 ไม่ทำเพราะอาจเกิดอันตรายต่อเหงือกและฟันหรือสุขภาพ

() 4 ไม่ทำเพราะผิดกฎหมาย

ขอบคุณที่ช่วยตอบจนจบค่ะ/ครับ

กลุ่มที่ 2 เคยจัดฟัน ปัจจุบันเลิกจัดฟันแล้ว

1. ท่านเลิกหรือถอดเครื่องมือจัดฟัน เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 มีปัญหาเกี่ยวกับฟัน (เช่น เห็บฟันมาก ฟันโยก ฟันผุ ฯลฯ) ระบุ.....
- () 2 ปากเหม็น
- () 3 เครื่องมือแทงเหงือก เห็บ เป็นแผลในช่องปาก
- () 4 เหงือกมีเลือดออก/ บวมแดง
- () 5 เครื่องมือหลวม/ หลุดบ่อย
- () 6 ไม่มีเงินไปรับบริการต่อ
- () 7 ทันตแพทย์บอกว่ารักษาเสร็จแล้ว
- () 8 ไม่มีเวลาไปรักษาต่อเนื่อง
- () 9 ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง
- () 10 อื่นๆระบุ

2. ในการจัดฟันครั้งก่อน ท่านไปจัดฟันที่ไหน

- () 1 จัดฟันกับทันตแพทย์ ที่ () คลินิก () โรงพยาบาล
- () 2 จัดฟันกับร้านจัดฟันแฟชั่น () ในห้างสรรพสินค้า () ที่ตลาดนัด () ร้านเสริมสวย
- () 3 ซื้อมาใส่เอง/เครื่องมือมาใส่เอง จาก () ร้านค้า () ตลาดนัด หรือ () ออนไลน์
- () 4 อื่นๆ ระบุ

3. ท่านเลือกไปรับบริการตามสถานที่ ในข้อ 2 เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 เพื่อนบอกมา
- () 2 หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
- () 3 ความสะดวก เช่น อยู่ใกล้บ้าน/สถานศึกษา
- () 4 อดอล, ดารา, บุคคลที่ชื่นชอบ ไปใช้บริการที่นั่น
- () 5 ราคาถูก
- () 6 อื่นๆ ระบุ.....

4. ระยะเวลาที่ท่านใส่เครื่องมือจัดฟัน ปีเดือน

5. ท่านจัดฟัน (ใส่เครื่องมือ) รูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 จัดฟันแบบติดแน่น
- () 2 จัดฟันแบบถอดได้
- () 3 ลวดร้อยลูกปัด
- () 4 ลวดร้อยแบร์ริกเก็ต และยางโอริงหรือยางเซน
- () 5 รีเทนเนอร์มีแบร์ริกเก็ต รีเทนเนอร์แพชั่น มีตัวการ์ตูน
- () 6 ลวดดัดใส่ท่ออย่างสีต่างๆ
- () 7 อื่นๆ

6. ท่านจัดฟันเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 เพื่อความสวยงาม
- () 2 ตามเพื่อน
- () 3 เพิ่มความมั่นใจ
- () 4 ดูทันสมัย
- () 5 เป็นที่น่าสนใจของผู้ที่พบเห็น
- () 6 คู่มือแนะ
- () 8 ทันตแพทย์แนะนำให้จัดฟัน
- () 9 อื่นๆ ระบุ

7. ท่านเสียค่าใช้จ่ายในการจัดฟัน เท่าไร (โดยประมาณ)บาท

8. ท่านยังต้องการจัดฟันอีกหรือไม่

- () 1 ไม่ต้องการ เพราะ
- () 2 ไม่แน่ใจ เพราะ
- () 3 ต้องการ เพราะ

คิดว่าจะไปจัดที่ไหน

- () 1 จัดฟันกับทันตแพทย์ ที่ () คลินิก () โรงพยาบาล
- () 2 จัดฟันกับร้านบริการจัดฟันแพชั่น () ในห้างสรรพสินค้า () ที่ตลาดนัด () ร้านเสริมสวย
- () 3 ซื้ออุปกรณ์/เครื่องมือมาใส่เอง จาก () ร้านค้า () ตลาดนัด หรือ () ออนไลน์
- () 4 อื่นๆ ระบุ

9. ท่านรู้จัก “จัดฟันแฟชั่น” หรือไม่

- () 1 รู้จัก
- () 2 ไม่รู้จัก

10. ท่านรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับจัดฟันแฟชั่นจากที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 เพื่อน/คนรู้จัก
- () 2 สื่อสาธารณะ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์
- () 3 สื่อโซเชียลและอินเทอร์เน็ต
- () 4 บุคคลากรสาธารณสุข

11. ท่านคิดอย่างไร ถ้ามีคนชักชวนให้ท่านจัดฟันแฟชั่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 ทำได้ไม่เป็นอันตราย
- () 2 น่าลอง เพราะราคาไม่แพง
- () 3 ไม่ทำเพราะอาจเกิดอันตรายต่อเหงือกและฟันหรือสุขภาพ
- () 4 ไม่ทำเพราะผิดกฎหมาย

ขอบคุณที่ช่วยตอบจนจบค่ะ/ครับ

กลุ่มที่ 3 กำลังจัดฟันอยู่

1. ท่านไปจัดฟันที่ไหน

- () 1 จัดฟันกับทันตแพทย์ ที่ () คลินิก () โรงพยาบาล
- () 2 จัดฟันกับร้านจัดฟันแฟชั่น () ในห้างสรรพสินค้า () ที่ตลาดนัด () ร้านเสริมสวย
- () 3 ซื้ออุปกรณ์/เครื่องมือมาใส่เอง จาก () ร้านค้า () ตลาดนัด หรือ () ออนไลน์
- () 4 อื่นๆ ระบุ

2. ท่านเลือกไปรับบริการตามสถานที่ ในข้อ 1 เพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 เพื่อนบอกมา
- () 2 หาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
- () 3 ความสะดวก เช่น อยู่ใกล้บ้าน/สถานศึกษา
- () 4 อดอล, ดารา, บุคคลที่ชื่นชอบ ไปใช้บริการที่นั่น
- () 5 ราคาถูก
- () 6 อื่นๆ ระบุ.....

3. ระยะเวลาที่ท่านใส่เครื่องมือจัดฟัน ปีเดือน

4. ท่านจัดฟัน (ใส่เครื่องมือ) รูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 จัดฟันแบบติดแน่น
- () 2 จัดฟันแบบถอดได้
- () 3 ลวดร้อยลูกปัด
- () 4 ลวดร้อยแบร์ริกเก็ต และยางโอริงหรือยางเซน
- () 5 รีเทนเนอร์มีแบรคเกต รีเทนเนอร์แฟชั่น มีตัวการ์ตูน
- () 6 ลวดดัดใส่ท่อยางสีต่างๆ
- () 7 อื่นๆ

5. ท่านจัดฟันเพราะเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 เพื่อความสวยงาม
- () 2 ตามเพื่อน
- () 3 เพิ่มความมั่นใจ

- () 4 คู่มือสมัย
- () 5 เป็นที่น่าสนใจของผู้ที่พบเห็น
- () 6 คู่มือฐานะ
- () 8 ทันตแพทย์แนะนำให้จัดฟัน
- () 9 อื่นๆ ระบุ

6. ท่านเสียค่าใช้จ่ายในการจัดฟัน เท่าไร (โดยประมาณ)บาท

7. ท่านรู้จัก “จัดฟันแฟชั่น” หรือไม่

- () 1 รู้จัก
- () 2 ไม่รู้จัก

8. ท่านรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับจัดฟันแฟชั่นจากที่ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 เพื่อน/คนรู้จัก
- () 2 สื่อสาธารณะ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์
- () 3 สื่อโซเชียลและอินเทอร์เน็ต
- () 4 บุคคลากรสาธารณสุข

9. ท่านคิดอย่างไร ถ้ามีคนชักชวนให้ท่านจัดฟันแฟชั่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1 ทำได้ไม่เป็นอันตราย
- () 2 น่าลอง เพราะราคาไม่แพง
- () 3 ไม่ทำเพราะอาจเกิดอันตรายต่อเหงือกและฟันหรือสุขภาพ
- () 4 ไม่ทำเพราะผิดกฎหมาย

10. ท่านต้องการเลิกจัดฟันหรือไม่

- () 1 ต้องการเลิก เพราะ
- () 2 ไม่แน่ใจ เพราะ
- () 3 ไม่ต้องการ เพราะ

ขอบคุณที่ช่วยตอบจนจบค่ะ/ครับ

รายนามคณะกรรมการจัดทำ
“คู่มือแนวทางการจัดการปัญหาฟันแพ้นและฟันเทียมที่ผิดกฎหมาย”

1. ภก. จิระ	วิภาสวงศ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน
2. ภก. ประเสริฐ	กิตติประภัสร์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่
3. ภญ. สุมลีย์	ทอชู	โรงพยาบาลหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์
4. ภญ. ตฤณารณ	รุจิระยรรยง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี
5. ภญ. รติกร	ประเสริฐไทยเจริญ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี
6. ภญ. มิ่งขวัญ	ธนเศรษฐกร	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี
7. ภญ. นิรมล	ตันติธรรม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช
8. ภก. เรวัต	ไชยเพชร	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี
9. ภญ. สมจิตร	ทองสุขดี	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย
10. ภญ. จันทนา	ลีสวัสดิ์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำปาง
11. นายนพดล	มุสิก	กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
12. พ.ต.ต. อชิรวัดดี	ถาวรเจริญวัฒน์	กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
13. พ.ต.อ. นิติพัฒน์	วุฒิบุญยสิทธิ์	กองปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
14. รศ.พ.ต.อ. จรัส	ธรรมธรรักษ์	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
15. ภญ. พรพรรณ	สุนทรธรรม	วิทยาลัยการคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและสุขภาพแห่งประเทศไทย (วคบท.)
16. ผศ.ภญ.ดร. วรรณา	ศรีวิริยานุภาพ	แผนงานพัฒนาวิชาการและกลไกคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (คคส.)

--	--	--	--	--	--

					
--	--	---	--	--	--

